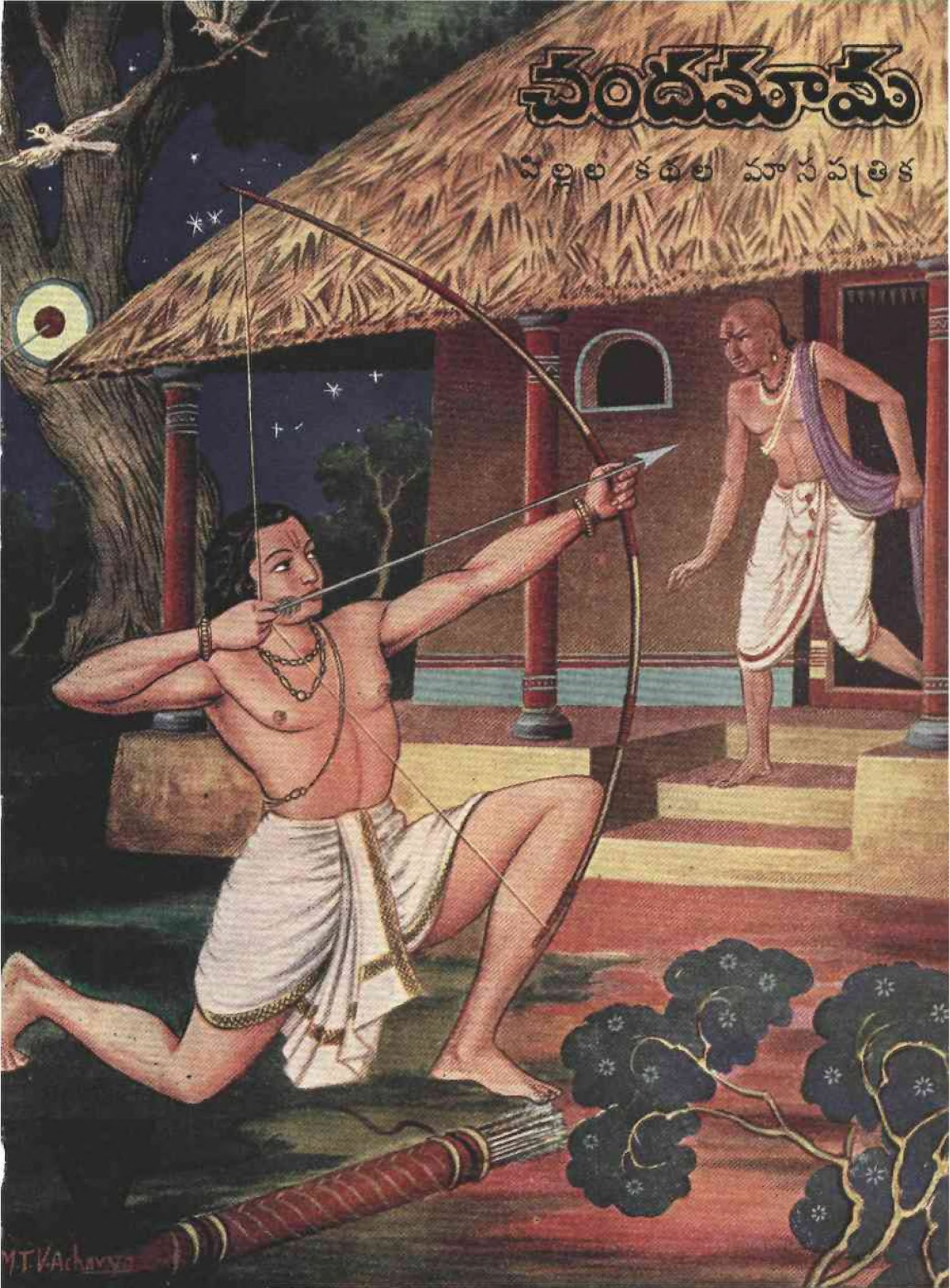

చందమామ

విల్లిల కథల మాసపత్రిక

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

టాకీలు

పంపినవారు :
జి. సుబ్బదాసు - తంగుటూరు

వ స్త్రాం ది!

అశోకా పిక్చర్స్ పాల

నాచెవైలు

జి.వరలక్ష్మి.. సూర్యకళ..
అనసూయ.. కోటిరత్నం..
బిజిజేపల్లి.. అమర్ నాథ్..
రామకేర్.. చలం..
పండితరావు..
గణపతిభట్..

నటించినా

మాటలు... పరశురామ్,
తొలలు వ్రయాగ్, కె.ఎల్. బి.ఎన్. రంగ్,
పంగేషం.. సయ్యం హండ్రంగన్,
ప్రొడ్యూసర్ రేపతి..

PRISHNA

దర్శకుడు చిత్రపునారాయణమూర్తి.బి

చ మ్రి యా రి లీ జు

పాపాయలూ !

విన్నారా ఈ కథ :

మద్రాసులో ముగ్గురు పిల్లలున్నారు. వాళ్ళల్లో చిన్న పిల్లలక్ష్మి. మిగతా ఇద్దరూ లక్ష్మికి అన్నయ్యలు. పెద్దన్నయ్య పేరు గోపి, రెండో అన్నయ్య పేరు హరి. వాళ్ళ అమ్మ పేరు కారద. నాన్నగారి పేరు శివరాం.

ఈ చిన్నపిల్లలికి చిన్నప్పటినుంచీ పాటలంటే బలసేరదా. వాళ్ళ నాన్నగారుగూడా వాళ్ళకి పాటలు నేర్చుకుంటేవారు.

వాళ్ళ మద్రాసులో ఉంటున్నారు గదూ! అందుకని ఎప్పుడూ రేడియోలో 'బాలానందం'లోనూ; వాళ్ళ ఇళ్ళోనూ నాటకాలూ అవి ఆడుతుంటే వాళ్ళ.

ఇలా వుంటుంటే వాళ్ళ నాన్నగారు ఆసీసు పనిమీద

చాలా డబ్బు తీసుకొని బొంబాయివెళ్తాడు. ఆ డబ్బును కాజేడ్డామని కొంతమంది కుట్రపన్నారు. వాళ్ళంతా ఆయన దగ్గర డబ్బుకాజేసి, తలమీద బాగాకొట్టి రైలుపట్టాలమీద వదేస్తారు.

మద్రాసులో అంతా లక్ష్మివాళ్ళ నాన్నగారు చచ్చిపోయారని అనుకున్నారు. కాని నిజంగా ఆయన బావలేదు. రైలుక్రిందపడకుండా తప్పించుకుంటాడు. కాని తన ఆసీసుడబ్బుంతా పోగొట్టుకున్నాడు గదూ! ఇప్పుడుగనక తన ఊరువెళ్లితే తనయజమాని డబ్బుడుగూతాడని, అంతా తనను అవమానం చేస్తారని భయపడి మద్రాసు పోవటం మానేస్తాడు.

వాళ్ళ నాన్నగారు లేకపోవటంతో పాపమాపిల్లలు డింటానికి అన్నంగూడారేక, వాళ్ళ అమ్మతో పాటువన్నో కష్టాలుపడుతారు. ఇలా ఉంటుంటే 'బాలానంద సంఘం' పిల్లలు బాగా డబ్బిచ్చి గోపికి, హరికి, లక్ష్మికి సంగీతం నేర్పిస్తారు.

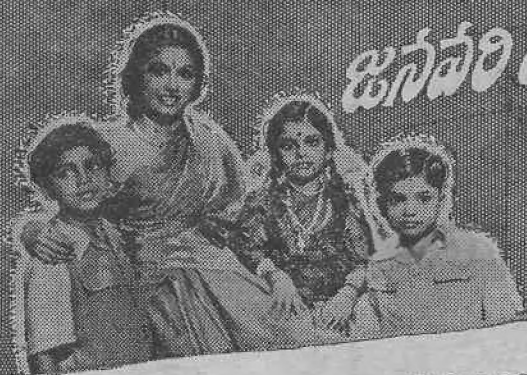
పాపం వాళ్ళనాన్న ఏవేవో ఊళ్ళన్నీ తిరిగితిరిగి చివరకు ఒకచోట పాకీవనివాడుగా చేరుతాడు. ఇలా చాదాపు పండ్రెండేండ్లు గడిచిపోయినై.

గోపి, హరి, లక్ష్మి బాగా సంగీతం నేర్చుకొని పెద్దవాళ్ళయ్యారు. వాళ్ళ ప్రతిభాతో పాటకచ్చేరీలు చేస్తూ, వాళ్ళనాన్న పాకీవాడుగా ఉంటున్న ఊరికొస్తారు.

ఇంకా కథ చాలావుంది. అంతా చెప్పాలంటే చాలాసేపువడుతుంది. అందుకని మిగతాకథని మీరుకోసం 'నాయిల్లు' సినిమాలో చూడండి. 'నాయిల్లు' సినిమాకథ అంతా మీ బాలలదే! మీరు రేడియోలో వారంవారం పిల్లలకార్యక్రమం వింటున్నారే అదంతా అవరిండియావారి 'నాయిల్లు'లో చూడొచ్చు.

జనవరి పిడుదల

నాగయ్య ఇంగ్లీషులో రామకర్మ దొరస్వామి.
రాజకుమారి. గిరిజ. విద్య. సజిం చిన

అపరిచియో శా

నాయిలు

టైరెక్ట్.. నాగయ్య

అవస.. దేవులపల్లి.. యడవల్లి..
సంగీతం... నాగయ్య.. అద్దేపల్లి..
రెమెం.. రహమాన్.. స్ట్రీట్స్.. వేంకటే..

సూపర్ హిట్ రికార్డ్

K. S. HANA

వి జ య రి లీ జు

భాలుర విందులకు

MORTON'S

శ్రేష్ఠ మైన స్వీట్సు
క్రీము టాఫీసు, మధ్య
క్రొత్త ఫలము లతోనున్న
స్వీట్సులను అడగండి
సి. ఆండ్ ఇ. మార్బుక్ (ఇండియా) లి
ఆఫ్

డోంగ్రేగారి

బాలామృతం

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టినిచ్చి, పండ్లు
మొలిచేటప్పుడు అయ్యే విరేచనములు
నిలిపి, బలమును అరోగ్యము నిచ్చును.

K. T. Dongre & Co., BOMBAY-4

మన్నికకు, నష్టికకు, ఎన్నదగినవి!

అరుణాదుస్తులు

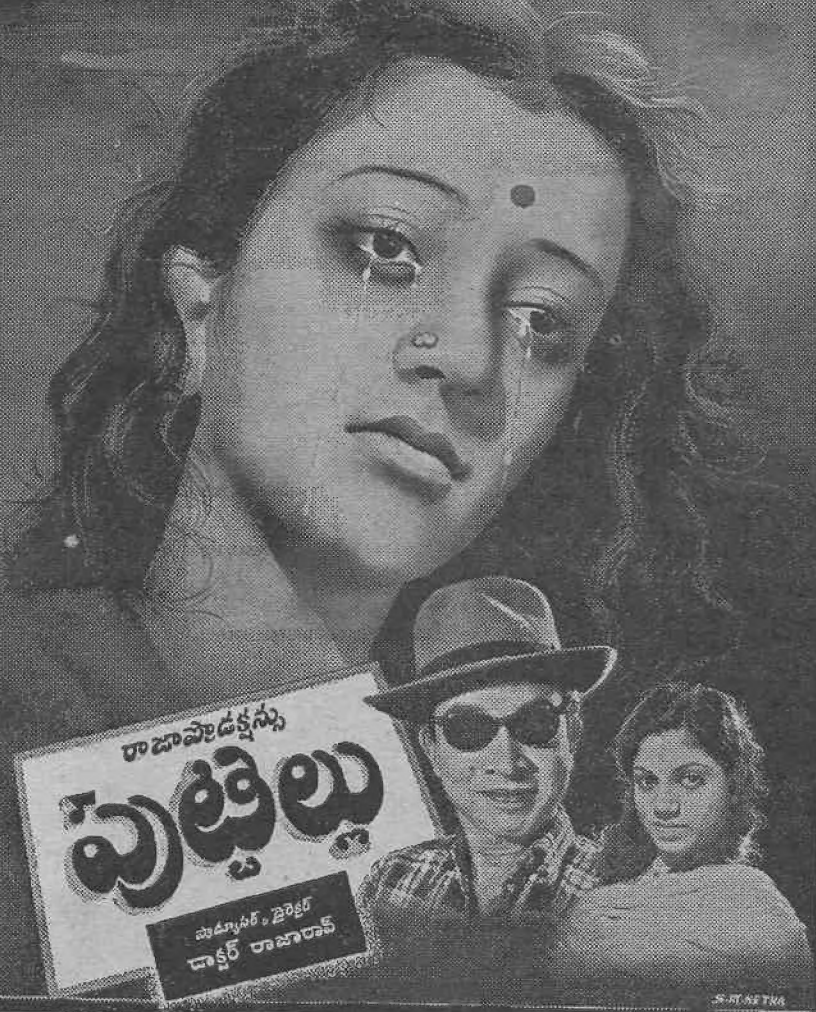
Aruma
DRESSES

బిన్నీవారి వస్త్రములతో
తయారు చేయబడినవి

ఎకెస్సి వివరాలకు :
అరుణాదెస్ మాన్యు ఫ్యాక్చరీంగ్ కంపెనీ
K81, చిక్ పేట, బెంగళూరు - 2

త్వరలో వడుదల!!

రాజాపొడక్షస్సు
పట్టిల్లు
షామ్సుల్ షిక్వర్
డాక్టర్ రాజారామ్

శంధ్ర జనక డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ బెజవాడ సి.బి.డి. తెలంగాణా & మేట్రోనీస్ టీ మల్టా డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ నెల్లూరు

ఆంధ్ర ఇన్నూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

మ చి లీ ప ట్ట ణ ము

1951 సం॥ లో

2 కోట్ల 15 లక్షల వ్యాపారము పూర్తిచేయబడినది. మీ యందరి సహకార ఆదరాభిమానములను యింకనూ ఎక్కువగా ఆశించుచూ ముందడుగు వేయుచున్న భీమాసంస్థ.

లాభసాటియైన విజెన్సీ పరతులు

బోనస్సు సాలుకు 1000 కి రు. 9/- లు.

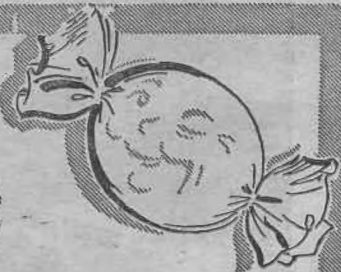
అమలులోనున్న భీమా మొత్తము	రు. 9 కోట్లు
మొత్తము ఆస్తులు	రు. 2 కోట్లు
సాలీనా ఆదాయము	రు. 60 లక్షలు

జీవిత భీమాతోబాటు, అగ్ని, ప్రమాదము, మోటారు, నౌకా మొదలైన తదితర భీమా వ్యాపారముగూడ జయప్రదముగా నిర్వహింపబడుచున్నది.

మా ఆఫీసులు :

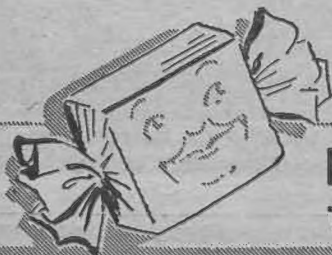
మదరాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, నాగపూరు, బెంగళూరు, బెల్గాం, అనంతపురం, శికింద్రాబాదు, కోయంబత్తూరు, బర్హంపూర్, ఎర్నాకులం, బెజవాడ, రాజమండ్రి, గుంటూరు, జెంపేట్ పూర్, విశాఖపట్టణం, మంగళూరు, డిబ్రూగర్ (అస్సాం) పాట్నా, ఆలహాబాద్, అహమ్మదాబాద్, ఢిల్లీ, వరంగల్ వగయిరా.

మధుర మందహాసములు

విబిడ్డకు ప్రియమైన

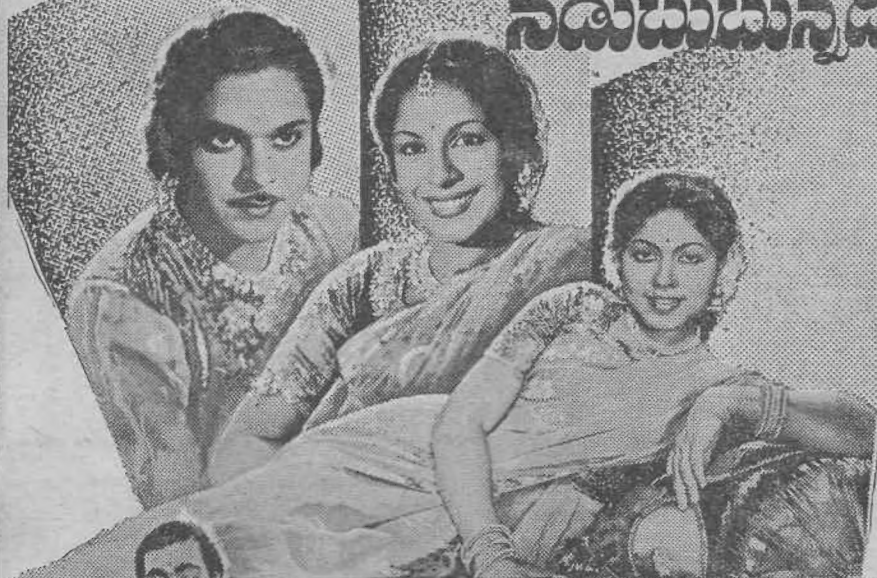
లాజెస్టులు, పెప్పర్ మెంట్లు,
టాఫీలు, చాక్లెట్లు

M. A. P. INDUSTRIES
TONDIARPET : MADRAS - 21

విశాలాంధ్రలో విజయవంతముగా
నడుచుచున్నది

మాడరన్ థియేటర్స్ వారి

నవతిపోరు

డైరెక్టర్ - L.R. సుందరం & మాస్టర్స్

నమ్మక !

...

అత్యుత్తమమైన టాయిలెట్ సబ్బులో
ఏమేమి మీరు కావలెనంటారో, అవన్నీ
మైసూరు శాండల్ సబ్బులో
కలవని నమ్మకముగా చెప్పగలము

ప్రతిచోట దొరుకును

గవర్న మెంటు సోప్ ఫ్యాక్టరీ
బెంగుళూరు

కే. సి. పి. లిమిటెడ్, పుయ్యూరు, కృష్ణా జిల్లా.

SISTA'S - K. C. - 3
TEL

చందమామ

సంచాలకుడు:

'చక్ర పాణి'

ఈ కొత్తసంవత్సరంలో మన చందమామ అన్నివిధాలా సరికొత్త రూపంతో వెలుపడటం అందరకూ సంతోష దాయకమైన సంగతికదా. రూపురేఖలలోనూ లోపలి విషయాలలోనూకూడా కొత్తసం కన్పిస్తుంది. అయితే, అనుకొన్న ఎన్నో విషయాలలో కొన్నిటినిమాత్రమే ఈ సంచికలో ప్రవేశపెట్టగలిగాము. ఇంకా, కొత్తరీతులలో కథలనూ, బుద్ధిబలాన్ని వికసింపజేసే విజ్ఞానవిషయాలనూ, విచిత్రాన్నిటికి మెరుగుపెట్టే చిత్రాలనూ క్రమంగా ఒక్కొక్క సంచికలోనే అందజిస్తాము. ముఖ్యంగా వచ్చేసంచికలో, మీఅందరికీ ఉత్సాహం కలిగించగలిగిన మరికొన్ని చక్కటి శీర్షికలను పెట్టబోతున్నాము. అవి విన్న పెద్దలందరికీ విజ్ఞానం అభివృద్ధిచేసుకోవటంలో ఎంతగానో తోడుపడుతుందని మా నమ్మిక. మీ అందరి అభిలాషను అనుసరించి 'ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ'ని ఇంకా కొనసాగించటానకే నిశ్చయించాము.

నవంబరు 12

నవంబరు 1933

రాజుగారి జబ్బు

రాజుగారికి జబ్బుచేసి
రాజ్యమంతా దిగులువేసి
లోకులంతా జబ్బునంగతి
అబ్బురంగా చెప్పకొన్నారు.

'ఎంత రోగం రాజరోగం,
కొంత రోగం, కొంత భోగం,
'కూడు నిద్రల లోటు వుండదు
వుండదేమీ నొప్పి' అన్నారు.

'జబ్బు నా'కని రాజు అంటే
ఎవ్వడేనా 'ఒట్టి'దంటే
పుట్టగతులా ఇంక యిలలో?
అందుకని ఎదురాడలే దెవరూ.

రాజు జబ్బుకి మందు కొదవా,
డబ్బుకూ వైద్యులకు కొదవా?
ఉరుకుతూ వచ్చారు వైద్యులు,
జంకుతో వెనకాడలే దెవరూ.

మందు లిచ్చిందెందరున్నా
తిరిగిపోయినవారు సున్నా.
నయంచేయని వైద్యులందరు
భటులచే ఉరితియబడ్డారు.

తల్లడిలిపాయ్యారు వైద్యులు
తుదకు కరువయ్యారు వైద్యులు.
ఒక్కరిద్దరు మటు కెలాగో
రాజదూతల వాతబడ్డారు.

త చ న :
బై రా గి

ఒకడు రాజుని చూచి 'అబ్బే,
లేదు రాజా ! మీకు జబ్బే'
అని అలా పలికాడే లేదే
రాజు 'అ... ఉడితీయ' మన్నాడు.

అడలి రెండవవాడు 'అయ్యా !
మీకు మిగుల ప్రమాదమయ్యా ;
బ్రతుకరొక సుఖశాలి చొక్కా
వేసికొంటేగాని' అన్నాడు.

వెంటనే వెళ్ళారు దూతలు
అంతటా వెదికారు దూతలు
కాని భువిలో సుఖపడే వా
డొక్కడైనా కానరాలేదు.

కడకు భిక్షుకు డొకడు మట్టుకు
సంతసంగా నేలపట్టున
పాడుకోడం చూచి దూతల
అక్కజానికి మేరయే లేదు.

పట్టుకొని వెళ్ళాడు పడిపడి.
పణుకుతున్నా డతడు గడగడ,
రాజు అతనిని చూచి 'ఓరీ !
ఏది నీ చొక్కాయి?' అన్నాడు.

'దొరా !—చొక్కా నాకు లేద'ని
వాడు అనగా రాజు ఇడివిని
సిగ్గుపడి విడిపించి వానిని
'నాకు జబ్బిక రాదు' అన్నాడు.

అట్ట వివాది బొమ్మ

ధనుర్విద్యలో అట్ట ద్రోణాచార్యులు. ద్రోణుని కద్ద అనేకమంది రాజకుమారులు విలువిద్య నేర్చుకొనేవారు. కొరవులూ పొండవులూకూడా ఆయన శిష్యులే.

ద్రోణుని శిష్యులలో కల్లా ప్రవీణులు కర్ణుడూ, అర్జునుడున్నా. ఇతే, కర్ణుడు కురుదక్షిపాతి కావటంచేత, అప్పుడప్పుడు అర్జునుణ్ణి పరిహసిస్తూ ఉండేవాడు. ఇటువంటి మత్సరం లేకపోవటంచేతనే, అర్జునుడు గురువుకు ప్రేమ పాత్రుడైనాడు. శిష్యులందరూ ద్రోణుడు విలువిద్యలో పాటి పెట్టేవాడు. ఆ పరీక్షలలో తరుచు అర్జునుడే నెగ్గుకూపుండేవాడు. ఇవి గురువుతుడైన అశ్వత్థామకు సైతం అసూయకు కారణమయింది.

అసూయ కలిగి అతనేమిచేశాడంటే—‘అర్జునుడికి ఎన్నడూ చీకటిలో మాత్రం అన్నం పెట్టవద్దునుమా’ అని తన వంటలవానితో చెప్పాడు. అతని మాట ప్రకారమే వంటలవాడు జాగ్రతగా నడుచుకొంటూవచ్చాడు.

ఒకనాటిరాత్రి భోజనాలపుతూవుండగా పెద్దగాలి వచ్చి, దీపం అరిపోయింది. అయితే అలవాటుచొప్పున అర్జునుడు ఆ చీకటిలోనే భోజనం చేస్తూవున్నాడు. చేస్తూవుండగా అతనికొక ఆలోచన కలిగింది. ‘అలవాటువల్లనేకదా చీకటిలో ఐసప్పటికీ కబళాలు సరిగా నోటికి హతున్నాయి. అభ్యాసంచేసి విలువిద్యమాత్రం చీకటిలో ఎందుకు సాధించలేము?’ అని.

అనాటినిచే అతడు చీకటిలో అస్త్రవిద్య అభ్యసించటానికి ప్రారంభించాడు. శరం సంధించి గురితప్పుక అమ్ములను వదలగలిగేవాడు. ఒకరాత్రి అతను సాధకంచేస్తూవుండగా, ఆ ధ్వని వినిబడి గురువుకు మెలకువ వచ్చింది.

లేచి చూచి ప్రియశిష్యుడైన అర్జునుని కార్యోపక్తికి ఆయన అశ్చర్యపడ్డాడు. అప్పుడు శిష్యుని కొగిలించుకొని, శిరస్సు నిమిరి, ‘అర్జునా! ఈ జగముందు నీకు సాటి అయిన విలుకాడు మరొకడు లేకుండా విలువిద్యలో గల రహస్యాలన్నీ నీకు బోధిస్తాను’ అని వాగ్దానంచేశాడు.

ఆ వాగ్దానప్రకారం ద్రోణుడు సమస్తమైన రహస్యాలు బోధింపగా, అర్జునుడు సాటిలేని మేటివిలుకానిగా పేరుగాంచాడు.

పాడుబుద్ధి

Sampada

బుకపూర్లో పోలయ్య అనే పశువులకాపరి ఒక డుండేవాడు. అతడు చాలా బుద్ధి మంతుడు. పశువుల్ని రోజూ ఊరిప్రక్కన వున్న ఆడవికి వుదయానే తోలుకుపోయి, సాయం కాలానికి తిరిగి యింటికి తోలుకొచ్చేవాడు.

ఒకనాడు పోలయ్య పశువుల్ని మేతకు పదిలి ఒక చెట్టుకింద కూర్చున్నాడు. సన్నగా వాన పడసాగింది. కాసేపటికల్లా ఊరుములూ మెరుపులూ ప్రారంభమైనై. పెళ్ళపెళ్ళమనేధ్వనితో పోలయ్యకు ఐదారు గజాల ఎడంగా ఒక పిడుగు పడింది.

పోలయ్యకి కళ్ళు బైర్లుక మ్మినై. కొంత సేపటికి ధైర్యంతెచ్చుకుని చుట్టూ కలయ చూశాడు. వాన తగ్గిపోతోంది.

పోలయ్యలేచి ఆ పిడుగుపడిన స్థలం దగ్గరకు వెళ్ళాడు. పిడుగుపాటువల్ల కాలి పోయిన ఆ స్థలంలో ఏదో మెరుస్తూన్నట్టు కనుపించింది. వంగిచూచాడు. అది బంగారు వుంగరం!

పోలయ్యకు పట్టలేనంత అనందం కలిగింది. ఆ వుంగరాన్ని వేలికిపెట్టుకుని చూశాడు. గుండని నీలపురాయి పొడగబడి ఎంతో ముచ్చటగావుంది ఆ వుంగరం. సంతోషంతో తబ్బిబ్బవుతూ పోలయ్య పశువుల్ని తోలుకుని యింటికి బయలు దేరాడు. వేలికి పెట్టుకున్న వుంగరాన్ని సరదాగా కిందికి వీదికి తిప్పసాగాడు.

గ్రామాన్ని సమీపించేసరికి యద్దరు ముగ్గురు గ్రామస్తులు ఎదురైనారు. వాళ్ళు పశువులకేస అనుమానంగాచూసి- 'పోలయ్య విమయాడు?' అంటూ ఆశ్చర్యపడ్డారు.

పశువుల వెనకనేస్తున్న పోలయ్యకు వాళ్ళమాటలు వింతగా తోచినై. ఆ సమయంలో అతడు వుంగరానికి పొడగబడిన నీలపురాయిని అరిచేతివైపునకు తిప్పి వుంచాడు. మళ్ళీ యాదాలాపంగా నీలపురాయిని వేలి పైభాగానికి తిప్పాడు.

"అరే, పోలయ్యా! యింతసేపూ ఎక్కడున్నావ్? యిట్టేమాయమై, యిట్టే కన

బడుతున్నావే!” అన్నారు గ్రామస్తులు. పోలయ్య ఆ మాటలతో వుంగరంలోని రహస్యం గ్రహించాడు. వుంగరానికివున్న నీలపురాయిని ఆరిచేతివైపుకి తిప్పితే తను అదృశ్యమౌతాడు. ఎవరికంటికి కనబడడు.

ఆనాటివరకూ ఎంతో బుద్ధిమంతుడుగా వుంటున్న పోలయ్యలో యీ వుంగరంలోని రహస్యశక్తి గ్రహించేసరికి, దురాలోచనలు ప్రారంభమయ్యాయి. తను చెయదలుచుకొన్న దుర్మార్గపు పనులు ఎవరికంటా పడకుండా చేయవచ్చుగనక, తను యిక ఎవరికి భయ పడవలసినపని లేదనుకున్నాడు.

ఆరాత్రి వూరంతా మాటుమబిగిన తర్వాత పోలయ్య బయలుదేరాడు. వుంగ

రానికివున్న నీలపురాయిని ఆరిచేతివైపుకి తిప్పితే ఎవరికంటాపడకుండా వుండగలడు కనక అలాతిప్పుకున్నాడు. చేతిలో మాంచి లావైన దుడ్డుకర్ర పట్టుకున్నాడు. సరాసరి నందయ్యయింటికి వెళ్ళి తలుపుతట్టాడు. ఒకమారు నందయ్య జొన్నచేను పోలయ్య పశువులు పాడుచేస్తే, అందుకు నందయ్య తిట్టాడు. ఆ కోపం తీర్చుకునేందుకు యిదే మంచి అదను అనుకున్నాడు పోలయ్య.

పోలయ్య తలుపు తట్టగానే నిద్దరకళ్లతో లేచి తలుపుతెరిచాడు నందయ్య. గోడ పక్కనే దుడ్డుకర్రతో అదృశ్యుడై నిలబడి వున్న పోలయ్య ఆ మాంతం నందయ్య నెత్తిన దుడ్డుకర్రతో బాదాడు. ‘చచ్చానో బాబో!’ అంటూ నందయ్య కూలిపోయాడు.

ఇక అక్కడినుంచి బయలుదేరి పోలయ్య సరాసరి చిల్లరదుకాణం పెట్టుకు బ్రతికే చలమయ్య యింటికివెళ్ళాడు.

చలమయ్య ఇంటితలుపు ఓరవాకిలిగా వుంచి గదిలో కూర్చుని డబ్బు లెక్కపెట్టు కుంటున్నాడు. పోలయ్య మెల్లిగా తలుపు నెట్టుకుని గదిలోకివెళ్ళాడు. అదృశ్యంగా వున్న పోలయ్యను చలమయ్య చూడలేదు కదా? అతడు డబ్బుంతాలెక్కించి ఒక మూటగాకట్టి పెట్టలోపెట్టి ఆపక్కనే నిద్ర పోయేందుకు పడుకున్నాడు.

చలమయ్యకు బాగా నిద్రపట్టేవరకు అక్కడే నక్కివుండి తరవాత మెల్లగా పెట్టె తెరిచి అడబ్బులమూట తీసుకుని బయటికి వచ్చేశాడు పోలయ్య. ఇక ఈ రాత్రికిదాలు అనుకుని యింటికివచ్చి నిద్రపోయాడు.

తెల్లవారింది. గ్రామంతా నందయ్య తల పగలవాన్ని గురించి, చలమయ్య అడబ్బు పోషడాన్ని గురించి వింతగా చెప్పుకోసాగారు. పోలయ్యకూడా ఏమీ తెలీనట్టు వాళ్ళతో చేరి 'ఆఁ ఆలాగా! వింతగావుందే!' అంటూ తనలోతాను నవ్వుకో సాగాడు.

తనకువారికిన వుంగరం సహాయం చేత పగలైతే ఎవరికంటా పడకుండా వుండగలడు గనక పోలయ్య ఇప్పుడు పట్ట పగలే దొంగతనాలకు తయారైనాడు.

మెడనిండా నగలుపెట్టుకుని చెరువుకు నీళ్ళకోసం వెళ్తున్న ఇద్దరు ముగ్గురు స్త్రీలను చూసి—'నా పంటపండిందిలే' అనుకున్నాడు పోలయ్య. అదృశ్యంగా వాళ్ళను సమీపించి వాళ్ళ మెడల్లోని బంగారు గొలుసులన్నీ తెంచుకున్నాడు. 'దొంగ, దొంగ!' అని ఆ స్త్రీలు అరిచినా కనపడని ఆ దొంగను ఎవరూ పట్టుకోలేకపోయారు.

పట్టపగలే యింత ఘోరం జరిగేసరికి ఆ గ్రామస్తులంతా హడలిపోయారు. ఎవరికి ఏమిచేసేందుకూ తోచలేదు. కనపడని

దొంగను ఎవరుమాత్రం వించేయగలుగుతారు? పోలయ్య ఇక తన దెబ్బకు తిరుగు లేదనుకున్నాడు.

పశువుల కాపరి పోలయ్య క్రమేణా పగటిచుక్క - రేచుక్కల్లాంటి గజ దొంగగా మారిపోయాడు. అడవికి తోలిన పశువుల్ని అడవిలోనే పదిలేసేవాడు. ఇష్టం వచ్చినంతసేపు నిద్రపోవడం, ఆకలైనప్పుడు అదృశ్యంగా వియింట్లోనే జొరబడి కడుపు నిండామెక్కడం, పట్టపగలే నిర్భయంగా దొంగతనాలుచేయడం, నిత్యకృత్యం అయి పోయింది.

ఇలా కొన్నాళ్ళు జరిగేసరికి, యిక ఆ చిన్న గ్రామంలో తను దొంగిలించదగిన విలువైన వస్తువులేవీ పోలయ్యకు కనబడ

లేదు. పక్కగ్రామపు జమీందారుకోటలో నగానట్రాదొరుకుతుండని ఆతడికి తెలుసు.

ఆ మరునాడే పోలయ్య ఆద్యక్షంగా కోటలో జొరపడ్డాడు. ఎక్కడెక్కడ ఏమేమి ఉన్నయో చూచుకున్నాడు. రోజు కొక చోటుచొప్పున ధనాగారంలోని డబ్బుతో మొదలుపెట్టి, రాణివాసంలోని స్త్రీల నగలూ, చిరలూ దొంగిలించసాగాడు.

కోటలో హాహాకారాలు బయలుదేరినై. ఎంతమందిని కాపలా పెట్టినా, ప్రయోజనం లేకపోయింది.

ఒకనాడు పోలయ్య కోటలో ప్రవేశించే సరికి అంతా గుసగుసలాడు కుంటున్నారు. 'కోటలోని విలువైన ఆభరణాలూ వస్తువులూ, అన్నీ ఒక గదిలోపెట్టి బలమైన కాపలా పెడతారు' అని.

పోలయ్యకు యీ వార్తమంచివుత్సాహాన్ని కలిగించింది. కోట అంతా గాలించేకన్న, అన్నీ ఒకే గదిలోకివస్తే దొంగిలించడం సులువు అనుకున్నాడు. చీకటి ఎప్పుడు వడుతుందా అని కనిపెట్టుకు కూర్చున్నాడు.

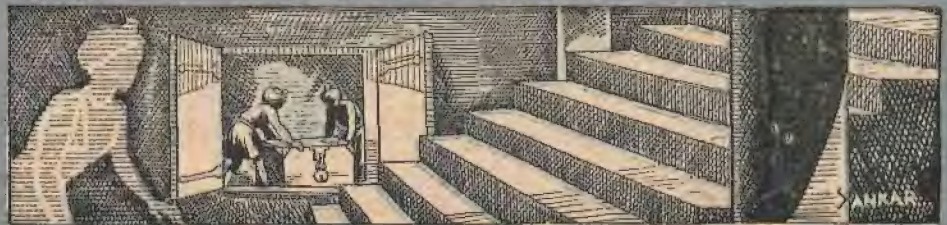
చీకటిపడింది. జమీందారూ, దివానూ ఒక పెద్ద యింపబాషాని పట్టించుకుని వచ్చి ఒక గదిలో పెట్టించారు. వెచిడిన్న పోలయ్య గదిలో ఒకమూల నక్కాడు.

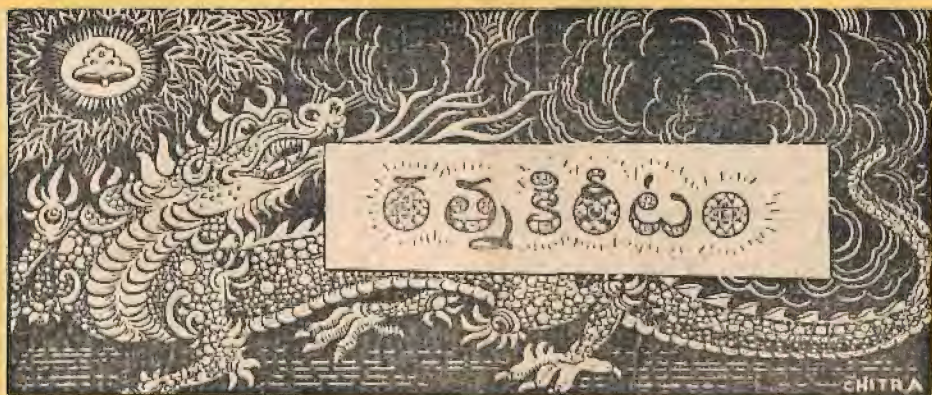
కాసేపటికల్లా తలుపులు బిగించి జమీందారూ, దివానూ వెళ్ళిపోయారు. పోలయ్య మారుతాళపుచెవితో బాషాని తెరిచాడు. అచ్చర్యం! అందులో పూచికపుల్లకూడా లేదు.

వాడు మోసపోయానని గ్రహించాడు. దినా తెల్లవారి తలుపులు తెరిచినతరువాత బయటికి వెళ్ళవచ్చని ధైర్యంగా కూర్చున్నాడు. పాపం, వాడికి జమీందారూ, దివానూ వేసిన ఎత్తు తెలీదు.

తెల్లవారింది, చీకటిపడింది. మళ్ళీ తెల్లవారింది, మళ్ళీ చీకటిపడింది. అలా ఎన్నో పగళ్ళూ, రాత్రులూ గడిచినై. కాని ఆ తలుపులు ఎవరూ తెరపలేదు.

ఆకలిదప్పలతో అటమటించి, తనపాపం పండినందుకు ఏడుస్తూ, ఆ గదిలోనే కృశించి కృశించి మరణించాడు పోలయ్య.

3

సరిగా అర్థరాత్రప్పుడు, గాఢనిద్రలో వున్న మందపాలుణ్ణి ఎవరో లేపినట్టయింది. చూస్తే, అతనికే సన్యాసి! ఉలిక్కి పడ్డాడు మందపాలుడు. సన్యాసి అతని బుజం పట్టుకొని, “ఉమ్!- అవతలికి పోయి మాటాడుకుందాం, రా!” అంటూ, వెంట తీసుకుపోయాడు. కంతస్వరాన్ని ఒట్టి ఆ సన్యాసి యెవరయిందో వెంటనే తెలుసుకొన్నాడు మందపాలుడు.

తన గుర్రాన్ని నడిపించుకొని మంద పాలుడు సన్యాసివెంట పోతూవుంటే, గుబురుగా పెరిగిన చెట్లవరుస కనిపించింది. ఆ చెట్లసందుకు పోయి, సన్యాసి తనూ ఒక గుర్రాన్ని తీసుకువచ్చాడు. అప్పుడు ఎవరి గుర్రాన్ని వాళ్ళుఎక్కి, దెడుతీస్తూ ఒక యోకాంతప్రదేశం చేరుకున్నారు.

“గురూ!- ఈ విడిదిలో మీ కనలు ప్రవేశం ఎలా దొరికింది? ఇప్పుడు మన కర్తవ్యం ఏమిటి?” అని అడిగాడు ఆశ్చర్యంతో మందపాలుడు.

“పసివాడివి నీకేం తెలుసు? ఎక్కడికి వెళ్ళాలన్నా సన్యాసికి అడ్డులేదుగా! ఇన్నాళ్ళనించి నేను పెంచిన గడ్డు ఇప్పుడు పనికివచ్చింది. దానికేం-మీ భల్లాజురాజుకు చేరిన తాళీమ సృష్టించింది ఎవరో తెలుసా, ఇంతకూ? సామంతరాజులందరినీ మంత్రించినట్టు కట్టవేశా. ‘మాకు స్వాతంత్ర్యం కావాలి. మందపాలుడే భల్లాజురాజ్యాధి పతిగా ఉండాలి’ అని అందరి నోటా అనిపించా. అందరిలోనూ ఒక్క మీ తాత, అర్థ కర్ముని మామ—సామంతుడూ మగధ దేశరాజు ఐన ఆ అమరభూపతి మాత్రం

‘చందమామ’

ఏదో విరసంగా మాటాడుతున్నాడట. కానీ, అతను కలిసిరాకున్నా మరేం ఫరవాలేదు,” అన్నాడు, హుంకరిస్తూ రాజగురు.

“నే నిక్కడ వున్నట్టు మీకెలా తెలిసింది గురూ!” అని మళ్ళీ అడిగాడు మందపాలుడు అత్రంతో.

అందుకు రాజగురు, “అమాయకుడా!— ఈమాత్రం తెలుసుకోలేనా? మన ఏర్పాటు లన్నీ కాగానే సరాసరి ఇంట్లోకి వెళ్లాను. నీవు ఘూర్జరదేశానికి రాయబారిగా వెళ్ళు తావని తెలిసి, వెంటనే గుర్రంమీద బయలు దేరా. భల్లాజరాజ్య సేనాధిపతి ఐన మా వాడే నీ జాడలు చెప్పాడు.”

ఈ మాట వినగానే, మందపాలుడు తన రాయబారపు భోగట్టాలన్నీ పూసగుచ్చి నట్టు వెల్లడించాడు.

అంతా విన్నాడు, రాజగురు. “సరే, నీ విక ముందుకు పోవద్దు. ఇక్కడినుండే మళ్ళిపో. ఘూర్జరదేశ ప్రభువును కలుసు కొన్నానను. రాయబారానికి జవాబుగా ఇలా చెప్పు: ‘కిరీటమనేది రాజచిహ్నం. అది రాజకీయానికి సంబంధించినదే కాని, కుటుంబవిషయం ఎంతమాత్రమూ కాదు. తరతరాలుగా పస్తున్న రత్నకిరీటం ధరించి నప్పుడే భల్లాజ రాజులకు మేము కైమోడ్చు చేసి కప్పం కడతాము. లేకుంటే లేదు. నిర్బంధం చేస్తే యుద్ధానికి సిద్ధమే’ అను.

“ఏదేవిధంగా కయ్యానికి కాలు దువ్వి, పురెక్కించు. వాళ్లను రంగానికి దింపటం నీవంటు, తక్కిన పని అంతా నావంటు” అని చెప్పి. రాజగురు వెళ్ళిపోయాడు.

మందపాలుడు వెళ్ళింది మొదలు, ప్రమోదుడూ కిరాతరాజూ యెదురు చూస్తూనేవున్నారు. అనుకొన్నకంటే ముందుగానే పచ్చేశాడు, మందపాలుడు. అతను అడుగుపెట్టి పెట్టడంతోనే అత్రంతో ‘ఏమయింది?’ అని అడిగాడు, వారిద్దరూ.

“ ఏమయింది! అక్కడికి వెళ్ళిన నాకూ, నన్ను పంపిన మీకూ, తీరని అవమానం జరిగింది. రాయబారిని నన్ను గౌరవింపటానికి బదులు, బంధుత్వాలు ఏకరుపెట్టి, నానా మాటలూ అడిపాడారు. ఆ మాటలు కావాలన్నా నోట పలికలేము. సామంతు లందరి తరపునా పెద్దనని చెప్పి, ఏచ్చికూతలు కూసే ఆ ఘూర్జురరాజును తలకొట్టి మొలవేయాలి, నాకు నిద్రపట్టాలి. యుద్ధసన్నాహాలు చేయండి ఇప్పుడే. నేను పోయి, మావాళ్లను తయారులో వుంచుతా ” అంటూ, మందపాలుడు కిరాతరాజ్యానికి ప్రయాణమయ్యాడు.

మందపాలుడు చెప్పిన ఒక్కొక్క మాటకూ ప్రమోదునికి పొరుషం రేగి, రగులుకువచ్చింది. ‘ఆ ఘూర్జురడికి ఎంత సాహసం! యుద్ధమంటే ఏమో అనుకొన్నట్టుంది. రుచి చూపిద్దాం!’ అన్నాడు పట్టరాని అహంకారంతో, ప్రమోదుడు.

ఇప్పుడు ప్రమోదుని మనస్సు పరిపరి విధాల పోయింది. ‘మందపాలుని సైన్యం ఉండనేవున్నది. అదిగాక, మగధదేశాధిపతి—అర్ధకర్ముని మామ ఒకడున్నాడుకదా! ముందు అతనికిరాసి సాయం కోరాలి’ అను

కొన్నాడు. కిరాతరాజును సలహాచేసి అక్కడికి ఒక నమ్మకస్థుణ్ణి వెంటనే రాయబారిగా పంపాడు.

కిరాతరాజ్యం చేరుకొన్న మందపాలుడు తన కోయవాళ్లందరికీ తరిఫేదు ఇవ్వటానికి తగిన వాళ్లని నియమించాడు. తరువాత, భల్లాణరాజ్యానికి తిరిగివస్తూ, ఒక రాజవిడివిలో దిగాడు. మగధదేశానికి బయల్దేరిన రాయబారికూడా ఆ సమయంలో ఆ విడిదిలోనే మకాంచేయటం తటస్థించింది.

మాటా పలుకూ అడుతూ, రాయబారిని బాబు చూపమన్నాడు, మందపాలుడు. అతడు సందేహించాడు. అప్పుడు మంద

పాలుడు, రాజముద్రగల ఉంగరం చూపగా
రాయబారి ఉత్తరం ఇవ్వక తప్పలేదు.

మందపాలుడు తెరిచిచూచాడేకాని,
ఉత్తరంలో ఒక్కముక్కా ఆర్థంకానేలేదు.
అవన్నీ రహస్యపు సంజ్ఞలు!! కావాలంటే
అతను అధికారబలం చూపి ఉత్తరం
తీసుకోవచ్చు. కాని గొడవ పడదలచుకో
లేదు. తిరుగుదలలో జవాబు తెస్తామకదా,
అప్పుడు చూడవచ్చునని తలచి, ఆ విడిది
లోనే ఎదురుచూస్తూ ఉండిపోయాడు.

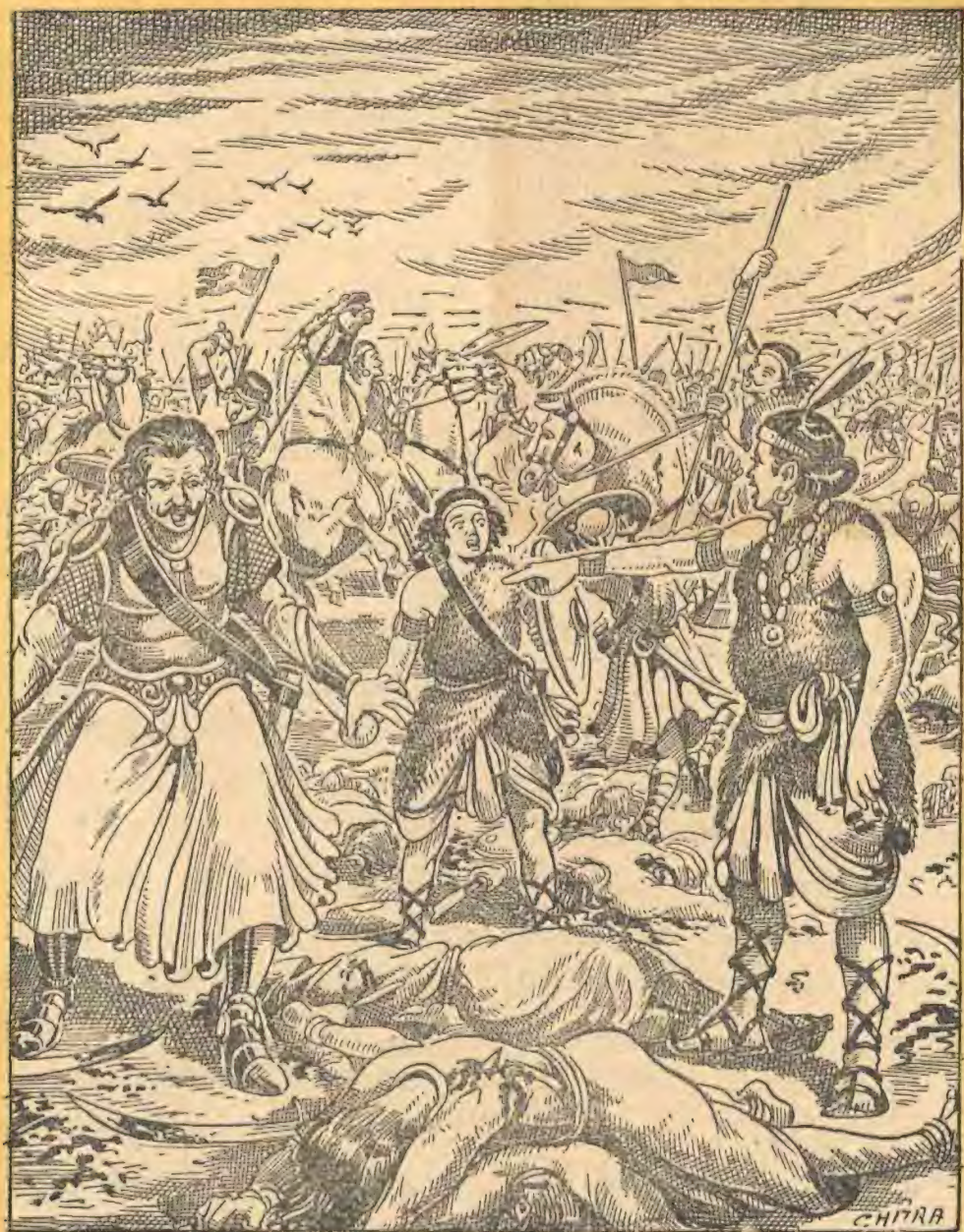
తీరా, రాయబారి మగధకు వెళ్ళేసరికి,
అమరభూపతి తండ్రి మరణశయ్యపైన
వున్నాడు. నాలుగు రోజులయిన తరవాత

గాని ఆ జాబు అందుకోనేలేకపోయాడు,
అమరభూపతి. అందుకొని, వెంటనే ఆసుకూ
లంగా జవాబు వ్రాసి పంపాడు. ప్రత్యుత్తరం
పట్టుకొని రాయబారి భల్లాణరాజ్యం చేరు
కొన్నాడు. జవాబు చూచుకొని ప్రమో
దుడు పరమానందభరితుడైనాడు.

రాయబారికోసం విడిదిలో వేచిఉండి,
మందపాలుడు విసిగిపోయాడు. 'ఏడు
టక్కరి. మరొకదారిని తప్పించుకు పోయి
వుంటాడు' అని ఆసుమానించి, భల్లాణ
రాజ్యం పోకుండానే ఇంటిముఖం పట్టాడు.
ఏమంటే, తను ఇక్కడ రాయబారి
కోసం కనిపెట్టుకొనివుండగా, రాజగురు

మందపాలుడు ఇంటికి వెళ్లేసరికి
నిజంగా రాజగురు రానే వచ్చాడు. రాయ
బారినిగురించిన వృత్తాంతం అంతా విని,
"సరే, మంచిపనే చేశావు. ఏమైనా, మనం
చాలా జాగ్రత్తగా ఉండవలసిన సమయం
సుమా ఇది. ఏర్పాట్లన్నీ చేసేవచ్చాలే" అని
హెచ్చరించాడు.

ఏమయితేనేం, పోరు పాసగింది. యుద్ధం
సిద్ధమయింది. ఫలానారోజున ఇన్నిగంటల
ఇన్ని నిమిషాలకు సరిగా, ఫలానా మైదా

నంలో తలపడాలి అని ప్రకటన జరిగింది. ఇరుపక్షాలలోనూ అతిచురుకుగా యుద్ధ ప్రయత్నాలు సాగిపోతున్నాయి.

భల్లూరాజ్యప్రజలు సంతోషంతో యుద్ధానికి తోడుపడసాగారు. వీరిధంగా చూచినా వారిబలం అనుకూలంగానే కనిపించింది.

యుద్ధారంభం కావలసిన ఆ రోజూ, అగంటా, ఆ క్షణమూ వచ్చింది. మైదానానికి నడుమ బారులు తీర్చి, తయారుగా వున్నాయి భల్లూరాజ్యసేనలు. చూస్తే, సామంతుల సేనలు పలచపలచగా కనబడినై. ప్రమోదునికి ధైర్యం చిక్కింది.

యుద్ధం ముమ్మరమయింది—

మంచి సమయంలో భల్లూరాజ్య సేనాధిపతి వెనక్కు తగ్గాడు. పస్తాన్న అమరభూపతి సాయం చాలేదు. పైగా, వచ్చిన కొయడళాలేమో ఎదురుతిరిగి సామంతుల సైన్యాలతో చేరిపోయినై. ఈవిధంగా, అన్ని కారణాలవల్లా భల్లూరాజ్యానికి అపజయమే కలిగింది.

భల్లూరా సైనికులు చెల్లాచెదురు కావటంతో, ప్రమోదుడు ఒంటిపాటు ఐపోయాడు. ఇంతవరకూ ఒక కొయవనిగా కనబడుతూ వచ్చిన రాజగురు, విచ్చలవిడిగా తిరుగులాడే మందపాలుని పిలిచి “చూస్తావే? బంధించు ప్రమోదుణ్ణి” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

వీమీ పాలుపోక నిలుచుండిపోయాడు మందపాలుడు. “ఊ! ముందు బంధించు. చుట్టరికం చూస్తేకాదు” అని గద్దించాడు రాజగురు. ఎదురాడలేక, మందపాలుడు వెంటనే ప్రమోదుణ్ణి ఖైదు చేయించాడు. అప్పుడు తన కొయవేషం విప్పేసి, రాజగురు వికటంగా నవ్వాడు. ప్రమోదునికి పట్టాని కొవమూ, దుఃఖమూ ఒక్కసారిగా కలిగినై. అదే సమయంలో, కిరాతరాజూ అర్థఃర్ముడూ కనిపించటం

లేదని ఒక వార్త వచ్చింది. ఇందుకు దిగ్భ్రువు చెందాడు మందపాలుడు. 'సరే, చూడాలే' అన్నాడు, నిబ్బరంగా రాజగురు.

అంతలో—కొంతదూరాన ఏవో సైన్యం వస్తూన్న అలికిడి వింది. చూడగా, అది మగధరాజు సైన్యమే. అంతా తీరినతరువాత యిప్పుడు వచ్చాడు, అమరభూపతి. వచ్చి, స్థితిగతులన్నీ తెలుసుకొన్నాడు. భల్లాణ రాజ్యానికి సాయపడలేకపోయినందుకు చింతించాడు. కానైతే, తోడి సామంతులతో వైరం పెట్టుకోదలచలేదు. సమయానికి అందుకోలేకపోవటానికి తండ్రిజబ్బు సాకుపెట్టి, యుక్తిగా తప్పించుకున్నాడు.

ఈ వాలకమంతా కనిపెట్టుతూవున్న ప్రమోదుడు అమరభూపతినిమాచి 'ద్రోహి!' అనిమాత్రం అని ఊరకొన్నాడు.

ఇంకిప్పుడు మందపాలుని పట్టాభిషేక మహోత్సవం చూడటానికని అందరూ భల్లాణరాజ్యం చేరుకున్నారు. అందరూ కనిపిస్తున్నారకాని, ఎంత వెతికినా ఆర్థకర్ముని భార్యా, ఆమెకొడుకు చిత్రభానుడూ కనిపించలేదు. అంతఃపురంలో వెతికారు, శయ్యామండరంలో వెతికారు. మరెక్కడనో వెతికారు. వాళ్లు కనిపించనలేదు.

మందపాలుడు విస్తుపోయాడు. రాజగురు యోచనలో పడ్డాడు. రాజులందరూ నిశ్చేష్టులైనారు. తల్లిని, కొడుకునూ వెతికి పట్టమని వెగిరపెడతూ ఆజ్ఞాపించాడు రాజగురు. నిలుచున్నపాటున భటులు బయలుదేరి, నలుదిక్కులకూ గబగబ పరుగులెత్తారు.

ఎప్పడైతే ప్రమోదుణ్ణి ఖైదుచేశారని తెలిసిందో, అక్షణమందే ఆర్థకర్ముడి భార్య తన రాణిదస్తులు తీసివేసింది. ఒక దావిగా తయారయింది. కొడుకు చిత్రభానుడికి వికారంగా మసిపూసి ఒక పేదబాలునిలా కనబడేటట్టు చేసింది. ఇలా మారువేషంలో

వుండి, తమను ఎవరూ అనుమానించకుండా తప్పించుకొని, చాకచక్యంతో కొటలో నుంచి బయటపడింది.

బయటపడిందేకాని, ఆ క్షణంనుంచి పాపం, ఆమెకు కలవరపాటు ఎక్కువే అయింది. ఐదేళ్ల పసివాణ్ణి వెంటబెట్టుకుని పరుగెత్తవలసి వచ్చింది. ఎంతకన్నెరుగని నుకుమారప్రాణి ఎంతకని పరుగెత్తగలదు! వెళ్లి వెళ్లి, కొంతదూరంలో ఒక చెట్టుకింద సోలిపోయింది. కుర్రవాడు ఆమెను కదిలించాడు. ఎంతకూ ఆమె లేవలేదు. ఏమి తోచక "అమ్మా! అమ్మా!!" అనుకొంటూ, ఒక దారి తెన్నూ లేకుండా, కాళ్లు ఈడ్చుకుపోయినంతవరకూ పసివాడు కంగారుతో పోసాగాడు.

అలా కుర్రవాడు పోయిన మరీకొద్ది సేపటికల్లా భటులు వెతుక్కుంటూ ఆచోటికి వచ్చారు. వచ్చినవారిలో ఒకడు అర్ధకర్ముని భార్యను ఇట్టే గుర్తుపట్టాడు.

భటుల అలికిడికి ఆమె లేచింది. లేస్తూనే, పసివాడు కనబడక, వెతకనారంభించింది. ఆ భటులే వానిని ఏమో చేసి వుంటారనుకొని ఆమె, "ఏడీ, నా చిత్రభానుడేడీ, చెప్పండి! చెప్పండి!!" అంటూ ఒక్కపెట్టున విలపింపసాగింది. కుర్రవాడిని దాచివేసి ఆమె మాయచేస్తున్నదని వాళ్లు అనుమానించారు. "కుర్రవాడు ఏడీ? ఎక్కడ దాచావు, చెప్పు" అంటూ ఆమెను గద్దించసాగారు.

చివరకు వాళ్లు, ఆమెను పట్టి తీసుకపోయి, రాజగురు ఎదుట నిలబెట్టారు. రాజగురు ఉగ్రుడయ్యాడు. "ప్రమోదుణ్ణి వేసిన గది పక్కనే దీనిని పడవేయండి. పట్టాభిషేకం కాగానే చూచుకోవచ్చు. మాయలవాడు చిత్రభానుణ్ణి పట్టండి. అదుర్దార్గుడు కిరాతరాజుని అర్ధకర్ముణ్ణి కూడా వెతకండి. శత్రుశేషం ఉండకూడదు" అన్నాడు కఠోరంగా. అప్పుడు— [ఇంకా వుంది]

భూగోళవృత్తాంతం మీకేపాటి తెలుసు ?

[ఈ పరీక్షకు సంబంధించిన కాలం : పదిహేను నిమిషాలు]

రెండు ప్రపంచయుద్ధాలలో పాల్గొని, కోట్లకొలది డబ్బు ఖర్చుచేసిన అమెరికా దేశస్థులే యూరప్ దేశాలలో ఏరాజ్యం ఏదో చెప్పకొలేకపోయారంటే చిత్రంగా లేదూ? కాని యిదిమాత్రం నిజంగా జరిగింది :

వివిధప్రాంతాలలో నివసించేవారికి ఈ దిగువనున్న యూరప్ పటాన్ని అచ్చు వేయించి యిచ్చారు. అందులో అంకెల గుర్తులున్న దేశాలలో 12 దేశాల పేర్లు చెప్పకొమన్నారు. దాదాపు కాలేజీచదువు వచ్చినవారు 7 దేశాలపేర్లు మాత్రమే

బల్గేరియా —		జటరీ —
ఫ్రాన్స్ —		స్పెయిన్ —
పోలాండ్ —		ఇంగ్లండ్ —
రుమేనియా —		హంగరీ —
బెల్జియం —		పోలాండ్ —
గ్రీస్ —		యుగస్లావియా —

చెప్పగలిగారు. హైస్కూలుచదువు నేర్చినవారు 6 దేశాలపేర్లు పోల్చుకోగలిగారు. గ్రేడెడ్ స్కూళ్ళలో చదివినవారు 3 దేశాలపేర్లు మాత్రమే చెప్పగలిగారు. అసగా సగటున ఒక్కొక్కరు, మ్యాప్ లో ఇచ్చిన 12 దేశాలకిగాను 5 దేశాలపేర్లుమాత్రమే చెప్పకొగలిగారన్నమాట! ఇక్కడ మ్యాపులో పన్నెండు దేశాలపేర్లూ, వాటి కిదురుగా గీతలూ వున్నై. పైనున్న పటంలో ఆయా దేశాలకు చెందిన అంకెలు ఏదో పోల్చుకుని ఆ అంకెలు ఈ గీతలలో వేయాలి.

ఉదాహరణకి : పటంలో 16 అంకె వున్నది రష్యాదేశం. ఇలానే అట్లాను సహాయం లేకుండా ఈ పరీక్షలో నెగ్గగలవేమో ప్రయత్నించుచూడు.

[జవాబులు 58 పేజీలో]

తపాలాబిళ్ల బెజ్జాలు ఎలా ఏర్పడినై?

ఇది పందసంపత్నాల కిందట జరిగిన సంగతి: ఆ రోజుల్లో తపాలాబిళ్లల కాగితాలలో యిప్పటిలాగా ఒకబిళ్ళకి మరొకబిళ్ళకి మధ్య బెజ్జాలు వుండేవి కావు. ఒకబిళ్ళ తియ్యాలంటే కత్తెరతనే చాకుతేనే కత్తిరించాల్సివుండేది. ఒకనాటికి ఒక పత్రికావిలేఖరి ఒక హోటల్ గదిలో కూర్చుని, ఆ మరునాడు తన పత్రికకు పంపవలసిన వార్తలు వ్రాస్తున్నాడు. వ్రాయటం పూర్తి అయ్యాక, ఆ కాగితాలని ఒక కవరులో పెట్టి అతికించాడు. తరువాత, బేబులోనించి తపాలాబిళ్లల కాగితం ఒకటి తీశాడు. చాకుతోసరి బేబులో వెతికాడు. కాని ఎంతకూ కనుమించిందికాదు. అప్పుడు తన కోటుకాలరుకి గుచ్చివుంచిన ఒక గుండునూది తీసి, దానితో తపాలా బిళ్లచుట్టూ బెజ్జాలు పోతపసాగాడు.

ఇంతలో, అదే హోటల్లో వుంటున్న అతని స్నేహితుడు (హెన్రీ ఆర్చర్) అక్కడికి రావటం సంభవించింది. అతను వస్తుతా మెకానిక్కు. తన స్నేహితుడు చెప్తున్నవని చూచేసరికి ఆర్చర్ కి మెరపులాంటి ఒక ఆలోచన ఉట్టించి. తపాలాబిళ్ళల్ని వేరు వేరు చెయ్యటానికి ఏదైనయంత్రం తయారుచేయాలని నిశ్చయించుకున్నాడు.

మరికొద్ది రోజులకల్లా ఒకయంత్రం తయారుచేశాడు. కాని బ్రిటిషుతపాలాశాఖ వారు ఆ యంత్రం పనికిరాదన్నారు. అయితే ఆర్చర్ పట్టు విడువలేదు. తన తేలివి తేటలతో మరికొన్ని మార్పులు చేసి, యింకొకయంత్రం తయారుచేశాడు. కాని యివీ పనికిరాదన్నారు తపాలాశాఖవారు. మరికొంతకాలం కృషిచేశాడు ఆర్చర్. దాని ఫలితంగా 1848 లో అతడు తయారుచేసిన యంత్రాన్ని తపాలాశాఖ వారు ఆమోదించారు. అయితే, ఈయంత్రం వెంటనే వాడుకలోకి రాలేదు. మరి కొన్ని చేర్పులు మార్పులు చేశారు. ఇప్పుడు మనం చూచే తపాలాబిళ్ళల్లాంటివి మొట్టమొదటగా ఈ యంత్రంమీదనే తయారై 1854 సంవత్సరాన ఇంగ్లాండులో వాడుకలోకి వచ్చినై. ఆ తరువాత యితరదేశాలలో కూడా వాడుకలోకి వచ్చినై.

తన చాకు కనుమించక అపవృత్తపడుతున్న ఒక పత్రికావిలేఖరిని తలవంతలంపుగా హెన్రీ ఆర్చర్ చూడటం సంభవించటం, దాని ఫలితంగా ఈ రోజున మనం వాడే బెజ్జాలు గల తపాలాబిళ్ళలు వాడుకలోకి రావటం చిత్రంకాదా?

అనేక వందల ఏళ్ళక్రితం ఒక నౌకదేశంలో కళాధరుడనే చిత్రకారుడుండేవాడు. వారిది గొప్ప చిత్రకారులపేరికం కావటం చేత అవశంవారికి అనాదిగా రాజాశ్రయం ఉంటూ వస్తున్నది. తండ్రి వయసు ముద్రకుండానే ఆకస్మికంగా మరణించటంవల్ల కళాధరుడు ఇరవైసవత్సరాల వయసులోనే అంతఃపుర చిత్రకారుడుగా నియమించబడ్డాడు. ఈవిధంగా నయమించబడిన కొద్దిరోజులకే అతనికి అతి ముఖ్యమైన పనికూడా తగిలింది.

ఏమంటే రాజుగారికి పద్దెనిమిదేళ్ళ కుమార్తె ఉన్నది. ఆమెకు వివాహయాత్రలు జరుగుతున్నాయి. రాజదైవజ్ఞులు ఆమె జాతకం పరీక్షించి, అతిత్వరలోనే రాజకుమార్తె నవమన్మధునివంటివాణ్ణి చేపట్టి బోతున్నదని తెలిపారు. వారిమాట కాదనటానికి లేదుగనక రాజుగారు కళాధరుణ్ణి

పిలిపించి, తన కుమార్తె అయిన ప్రేమవతి చిత్తరువులు రెండు మూడుజన్లు తయారుచేయవలసిందిగా ఆజ్ఞాపించాడు.

ఒకరోజుల్లా అంతఃపురంలో గడిపి, రాజకుమార్తె స్నానానికి ఆయత్తమయేటప్పుడూ, జలకాలాది అలంకరణ చేసుకునేటప్పుడూ, సంగీతసాధన చేసేటప్పుడూ, వనవిహారం చేసేటప్పుడూ ఆమె వెంట ఉండటానికి కళాధరుడికి అనుమతి లభించింది.

ప్రేమవతిది కుక్కగ్రబుద్ధి. తాను త్వరలో నవమన్మధుణ్ణి చేపట్టుకున్నదని జ్యోతిష్ముఖులు చెప్పినప్పుడు, వారు తన తండ్రిని సంతోషపరచటానికి అతిశయోక్తులాడారనుకున్నది. కాని కళాధరుణ్ణి చూడగానే బోస్యం నిజంకాబోతున్నదని ఆమె తెలుసుకున్నది. ఎందుకంటే, కళాధరుడు తక్కువ వాడుకాడు, నవమన్మధుడే. తన చిత్తరువులు చూసి తనను పాణిగ్రహణం చేయబోయే రాజకుమారులలో కళాధరుడికి సాటిపెచ్చేవాడుంటాడని ఆమె నమ్మలేక పోయింది.

రాజకుమార్తె అయిన ప్రేమవతిదేవి తనపట్ల ఎంతో దయగా ఉన్నట్లు కళాధరుడు తెలుసుకొని, ఆమె చిత్తరువులను ఎంతో శ్రద్ధగా చిత్రించి ఆమెమెప్పు పొందాలని

సెళ్ళయించుకున్నాడు. ఆమె చూస్తుండగానే ఒక చిత్తరువు తయారుచేశాడు. ఏవైతే పద్మినీజాతిలక్షణాలని తన గురువులు చెప్పారో ఆ లక్షణాలన్నీ చిత్తరువులో చూపాడు. ఆ చిత్తరువు ప్రేమవతిదని పొల్పుకోవటానికి ఏలుగా ఆమెగుర్తులు ఒకటరెండు చిత్రించాడు!

చిత్తరువునుచూసి ప్రేమవతి, "అహ! ఈ చిత్తరువులోని మహోన్నత భావాలకు నేనే కారణమైతే ధన్యురాలను!" అన్నది. కళాధరుడు సంతోషంతో పొంగిపోయినాడు.

అతను ఆ సాయంకాలం ఇంటికి తిరిగి పోయేటప్పుడు ప్రేమవతి అతనికొక సలహా ఇచ్చింది :

"నీవింకా యువకుడవు. చిత్తరువులను శ్రద్ధగా, విశ్రాంతిగా చిత్రించాలి. క్షణంలో ఇట్లా పూర్తిచేసుకుంటాడు. నా చిత్తరువులు కాశ్యతంగా ఉండాలంటే వాటిని నీవు అనేక మాసాలపాటు శ్రమపడి తయారుచేయాలి. తెలిసిందా? రేపు మళ్ళీ రా!"

కళాధరుడు, "చిత్త!" అన్నాడు.

మర్నాడు రాజకుమారి చిత్రకారుణ్ణి మరింత మక్కువగా చూసింది. అతని చేతనే అలంకరణ చేయించుకొన్నది. అతనితో చడరంగం ఆడింది. అతనికి ఆభిమానమైన పాటలు పాడింది. చెలికత్తె లెవరూ వెంటరాకుండా అతన్ని ఉద్యాన వివేదానికి తీసుకుపోయింది. అతనికి భోజనంపెట్టి, కొత్తపట్టులూ ఆభరణాలూ ఇచ్చి ఆరాత్రి ఇంటికి పంపింది.

కళాధరుడికి ప్రణయజ్వరం పట్టుకున్నది. అతనికళ్ళకు ప్రేమవతి చిరునవ్వు తప్ప మరేమీ కన్పించలేదు. ఆమెపాడిన పాటలు అతనిచెవులలో రింగుమంటున్నవి. ఆమెవెంటవున్న క్షణాలుతప్ప మిగతాకాలం వ్యర్థంగాతోచింది. తపన భరించలేక ఇంట్లో నుంచి బయటికి వచ్చాడు. మలయానిలం విస్తున్నది. పూర్ణచంద్రుడు ఆకాశాన ప్రకాశిస్తున్నాడు. ఏ చెట్టుమీదినుంచో గండు కోయిల కూసింది. అన్నిటినీ శపించాడు.

తానెక్కడ, రాజకుమార్తె ప్రేమవతిదేవి ఎక్కడ? తానామెను మోహించటమేమిటి? ఆమెకు తనపై ఇంత వాత్సల్యం ఎందుకు కలగాలి?

మర్నాడు అతను శుష్కించివున్నట్టు ప్రేమవతి గమనించి కారణం అడిగింది. కళాధరుడు గుండె రాయిచేసుకుని తన మోహాన్ని వెళ్ళబెట్టాడు. ప్రేమవతి అగ్రహించలేదు. సానుభూతి చూపింది.

ఏడుస్తూవుంటే అతని కన్నీరు తన పైటచొగుతో రుడిచింది. అతని జుట్టు నిమిరింది. శైశ్వాపచారంకూడా చేసింది. ఎంతచేస్తేయేమి?

జ్యోతిష్సుల అమోఘవాక్కు ఈవిధంగా ఫలించింది. ప్రేమవతి కళాధరుల ప్రణయం కొద్దికాలం నిర్విఘ్నంగా కొనసాగింది. అయితే కొద్దికాలమాత్రమే.

కళాధరుడు అంతఃపురం ప్రవేశించినప్పుడు అతని సాందర్యం ప్రేమవతిని ఒక్కతనే ఆకర్షించలేదు. ఆమె చెలికత్తెలలో చాలామంది అతన్ని చూస్తూనే మన్నభవానాలకు గురిఅయినారు. అందులో చపల అనేది గొప్పసాహసురాలు. కళాధరుణ్ణి తనవశం చేసుకోవటానికి ఆమె చాలా వ్యూహాలు ఆలోచించిపెట్టింది. వాటన్నిటినీ రాజకుమార్తె భగ్నంచేసింది. ఈ చపల

సమయంకోసం కనిపెట్టిఉండి రాజుగారితో కళాధరుడి ఉదంతం చెప్పేసింది. అంతేగాక అతన్ని పట్టుకునేందుకు ఉపాయం కూడా చెప్పింది.

ఒకనాటి సాయంకాలం ప్రేమవతి చక్కగా అలంకరించుకొని తన ప్రియుణ్ణి కలుసుకొనటానికి బయలుదేరబోతుండగా మంత్రిగారు వచ్చి, "అమ్మా, కొంతమంది రాజకుమారుల చిత్తరువులు తెప్పించాను. తమరు వాటిని చూడాలి" అన్నాడు.

"రేపు చూస్తాను!" అన్నది ప్రేమవతి.

"రేపూ ఎల్లాండి అష్టమినవములు. మరి రెండు ఘడియలలో షర్వకాలం వస్తుంది. ఇప్పుడే ఈపని ముగించటం మంచిది" అన్నాడు మంత్రి.

గత్యంతరాలేక ప్రేమపతి మంత్రిమెంటు వెళ్ళింది.

అక్కడ పొదరింట్లో ప్రేమపతికోసం కళాధరుడు నిరీక్షిస్తున్నాడు. అమె ఎందుకు అలస్యంవేసిందో ఊహించలేకపోయినాడు. అఖరుకు మంజీరాలధ్వని వినిపించింది. మరుక్షణం మేలిముసుగుతో ఒక స్త్రీ పొదరిల్లు ప్రవేశించింది.

“ఇంత అలస్యమయిందేం, ప్రేమా? నికోసం వేచియుండి ప్రతిక్షణమూ నాకోక యుగమని తెలియవా?” అన్నాడు కళాధరుడు.

ఆ స్త్రీ మేలిముసుగు తొలగించింది. అమె ప్రేమపతికామ, చపల. మరుక్షణమే

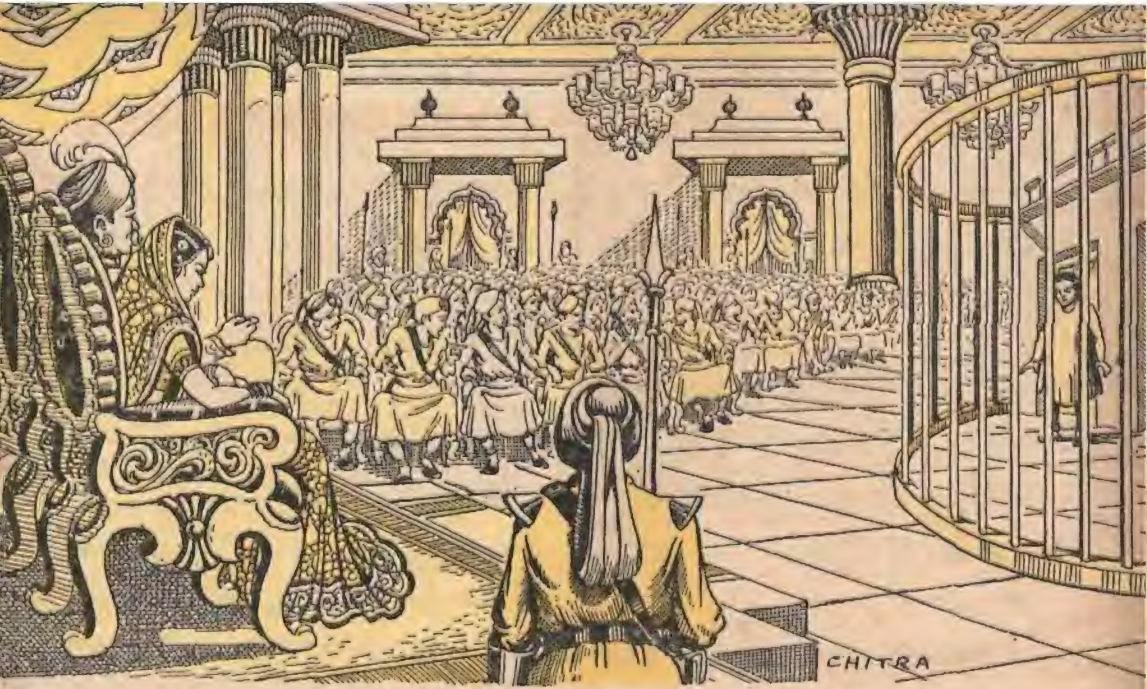
రాజుగారు భటులతోసహా లోపలికివచ్చారు. ప్రేమపతి బాహుబంధంకోసం ఎదురు చూస్తున్న కళాధరుడికి కారాగారబంధం ప్రాప్తమయింది.

కళాధరుడి తప్పిదానికి మరణశిక్షతప్ప మరొకటిలేదు. అయితే ఈ సందర్భంలో రాజకుమార్తె తప్పుకూడా కొంత ఉండి గనక అతనికి మరణశిక్ష అవుతుందో, విమోచనమే అవుతుందో నిర్ణయించేబాధ్యత దైవమీద వేరారు.

దర్బారులో సింహాసనానికెదురుగా రెండు గదులు నిర్మించారు. ఒకదానిలో పులిని, రెండవదానిలో ఒక కన్యనూ ఉంచారు. నిండితుడు ఏదో ఒక తలుపు తెరవాలి. తెరిచిన ద్వారంలోనుంచి పులి వచ్చిందా అతనికి మరణా తప్పదు. అందులోనుంచి కన్య వచ్చిందా అతనికి ఆ కన్యతో పరిణయం తప్పదు.

దర్బారు సవానికి అలవకట్టారు. రాజకుటుంబమూ, ఇతర పెద్దలూ అలవకిసతల కూర్చున్నారు. రాజకుమార్తె తండ్రిపక్కనే కూర్చుంది.

నిండితుడికి జరగబోయే పరీక్ష ఎట్లా పరిణామిస్తుందో చూడాలని అందరూ కుతూహలపడుతున్నారు. ఏ తలుపువెనక పులి ఉన్నదో, దేవెనక స్త్రీ ఉన్నదో, ఆ స్త్రీ

ఎవరో ఎవరికీ తెలియదు—మంత్రికి, రాజకుమార్తెకూ తప్ప.

అలవలోకి సందితుడైన కళాధరుడు తీసుకురాబడ్డాడు. అందరి కళ్ళూ ఆతని మీదనే ఉన్నవి. చావుబతుకులమధ్య ఉన్న కళాధరుడు రెండువాకిళ్ళకేసి ఒకక్షణం చూశాడు; తరువాత దీనంగా సభకేసి చూశాడు. ఆతని దృష్టి తన ప్రియురాలైన రాజకుమార్తెమీద నిలిచింది. ఆతని కళ్ళూ ఆమెను వేడుకొన్నవి—తనను ఎట్లాగైనా ఈ అవదనుంచి రక్షించమని. రాజకుమార్తె చిన్న కనుసైగతో ఆతని ప్రాణాలు రక్షించగలదు. ఆ సైగకోసం కళాధరుడు ఆమె వంక అత్రంగా చూస్తున్నాడు.

రాజకుమార్తె మనసులో పెద్ద సంక్షోభం చెలరేగుతున్నది. తాను ఈ యువకుణ్ణి మోహించింది. ఇప్పటికీ ఆమె హృదయం ఆతడికోసరం కొట్టుకొంటూనే ఉన్నది. నిజంగానే ఆతను నవమన్మథుడు. అటు వంటివాడు పులివాత పడటం చాలా అన్యాయం. సభలో ఉన్నవారిలో ఒక్కరు కూడా ఆతను చావాలని కోరటంలేదు. ఆతను తెరవబోయే తలుపులోనుంచి కన్య రావాలనే కోరుతున్నారు. అటువంటప్పుడు ప్రేమవతి, ఒకప్పుడతన్ని ప్రేమించిన మనిషి, ఇప్పటికీ ప్రేమిస్తున్న మనిషి, అతను పులివాత పడాలని కోరకపోవటం సహజం.

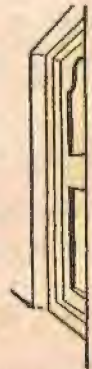
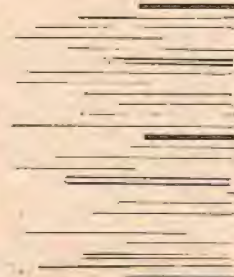
కాని మరొకటికూడా వున్నది. ఈ కళా ధరుడు బతికినా చచ్చినా తనవాడుమాత్రం కాబోడు.

తనకూ అతనికి చపలధర్మాన వినాడో రుణంతీరిపోయింది. చపల తన ప్రణయాన్ని, తన యజమానురాలి ప్రణయాన్ని సాహసంతో భగ్నంచెయ్యటమేగాక ఆ తలుపువెనక నిలబడటానికికూడా సమ్మతించింది.

తాను కనుసైగచేసి ఆ తలుపు చూపినట్లయితే, కళాధరుడు చపల భర్త అయిపోతాడు. చపల తనమీద రెండు విజయాలు సాధించినదవుతుంది. ఒక విజయానికి తాను పగతిచ్చుకోకపూర్వమే చపలకు తనకుతానై ఇంకొక విజయం సాధించి పెట్టటమా? అభిమానవతి ఆయిన తాను ఆపని చేయగలదా?

ఈ భావాల సంఘర్షణనుండి చిట్టచివరకు ప్రేమవతి బయటపడింది. మంత్రిగారు నిండుకుట్టి విదోఒక తలుపు తెరవమని ఆజ్ఞాపించాడు. నిందితుడు ఇంకా రాజకుమార్తెవంకే చూస్తున్నాడు. అంత సభలోనూ అతనికి ఆమెతప్ప మరేమీ కనిపించటంలేదు. ప్రేమవతి తన ప్రయుడు వాంఛిస్తున్నవిధంగా కనుసైగచేసింది. కళాధరుడి ముఖాన చిన్నచిరునవ్వు తోచింది. అతను నిర్భయంగా వెళ్ళి రాజకుమార్తె సూచించిన వాకిలితలుపుల గడియతీసి తలుపులు గిభాలున తోసేశాడు.

వాకిలిగుండా పులి వచ్చిందా? చపల వచ్చిందా? తనను ప్రేమించటం తప్ప ఇంకేనేరమూ చేయని కళాధరుడికి ప్రేమవతి శిక్ష ఇచ్చిందా? బహుమానం ఇచ్చిందా? మీరే జాగ్రత్తగా ఊహించండి.

నోటిలెక్క

క్షన్యాకుబ్జగరపు రాజుగారు ఒక చాటింపు వేయించారు. 'రాజుగారి నోటిలెక్కకు సమాధానం చెప్పగలొకరికి మంత్రిపదవి ఇస్తారంటోహూయ్' అని. ఆనగరంలో మంత్రిపదవి కాళీ అయింది. మంచి తెలివైనవాణ్ణి ఎవరినైనా చూసి మంత్రిగా చెయ్యాలని సిద్ధయించుకుని రాజుగారు ఆలాగ టముకు వెయించారు.

ఒళ్ళో నోటిలెక్కలలో ఫస్తుమార్కులు తెచ్చుకునే పిల్లలంతాకూడా టముకు విన్న తక్షణమే 'మేం చెప్పతా'మంటే 'మేం చెప్పతామ'ని బుజాలెగరేసుకు బయల్దేరేరు.

రాజుగారిచ్చేది నోటిలెక్క వినా బడి పిల్లలకర్థమయేటంత సులభంగా ఉండవని, ఎఫ్. యేలూ, బి. య్యేలూ ప్యాసైనవాళ్ళకి గాని అర్థంకాదని ఆలోచించి, పిల్లలకు లెక్కలుచెప్పే మేష్టర్లుకూడా వెళ్ళేరు. 'రాజుగారు పూర్వకాలపు శాస్త్రాలంటే గౌరవం ఉన్నవాడు. ఆయన ఇచ్చే నోటి లెక్క రూపాయి అణాల పైసల్లోనూ

మణుగూ వీసెలూ తులాల్లోనూ ఉండేది గాక, ఏ పంచాంగపు లెక్క వస్తుంటుంది' అని ఆలోచించి పంచాంగాలు రాసే సిద్ధాంతాలుకూడా వెళ్ళేరు. పడ్డికి సంబంధించిన లెక్క వస్తుంటుందనుకుని పాపు శార్లు వెళ్ళేరు.

వాళ్లనందరినీ, ఒక పెద్ద ప్రాకారంపున్న దొడ్డిలోకి వెళ్ళి నిలబడమని, తలో కాగితం, పెన్నిలూ ఇచ్చారు రాజుగారు.

దొడ్డిలో కొందరు ఎక్కులూ, మానాలూ, నెమరుకు తెచ్చుకుంటున్నారు. కొందరు సరస్వతీదేవిని ప్రార్థించుకుంటున్నారు. మరి కొందరు బృహస్పతి, శుక్రుడు, యుగంధరుడు, చాణక్యుడు, తిమ్మరుసు మొదలైన గొప్పగొప్ప మంత్రుల నందరినీ తలుచుకున్నారు.

రాజుగారి భేరి మోగేసరికి అంతా నిశ్శబ్దమైంది. 'నోటిలెక్క వినండి: పన్నెండులో నాలుగు పోతే మిగిలేది ఎంత? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానాన్ని మీకిచ్చిన చీటిలమీద రాసి గుమ్మంవద్ద నాకు చూపండి. ఎవరి

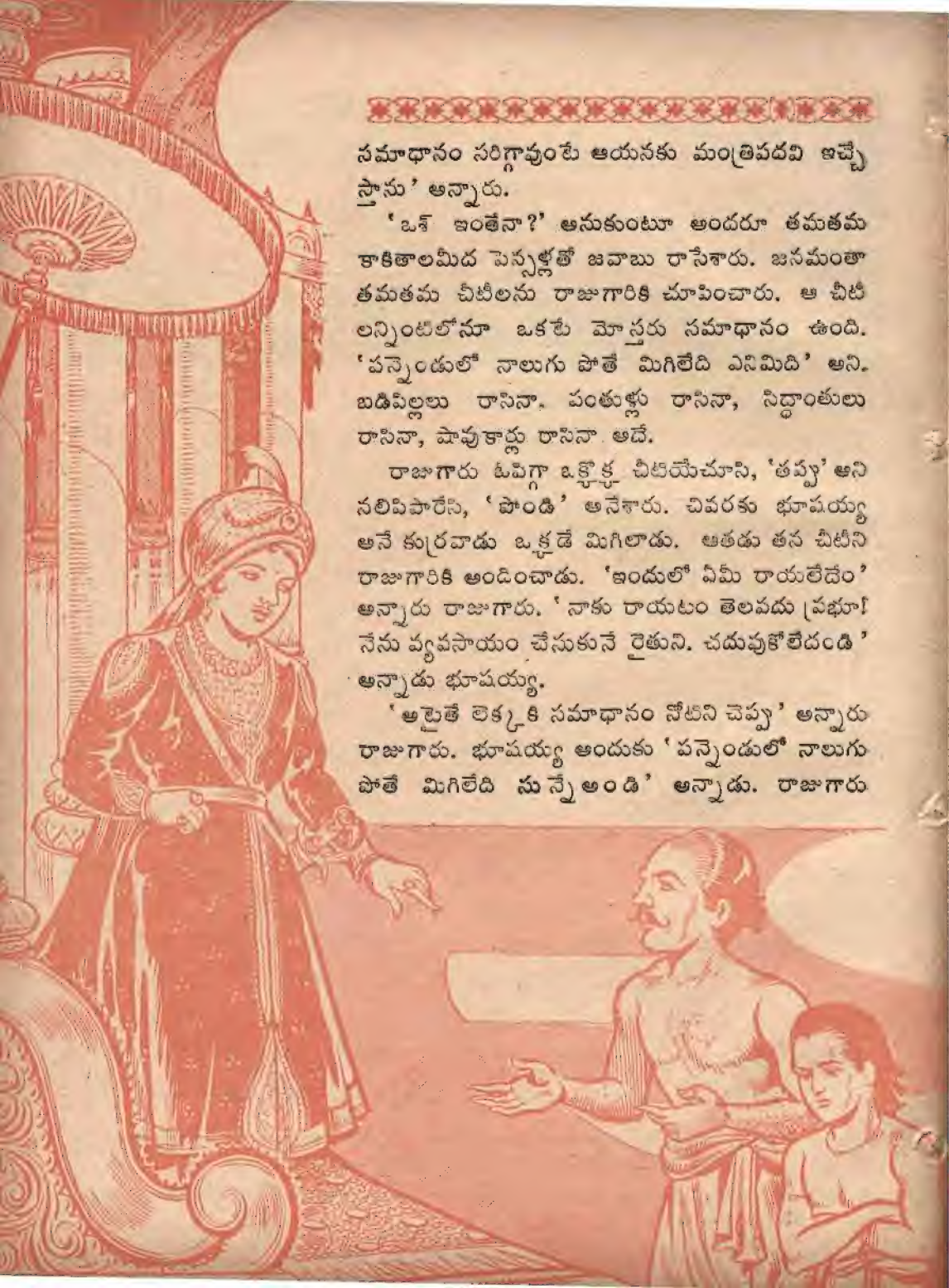

సమాధానం సరిగ్గావుంటే ఆయనకు మంత్రిపదవి ఇచ్చే స్త్రీను' అన్నారు.

'ఒక ఇంతేనా?' అనుకుంటూ అందరూ తమతమ కాకితాలమీద పెన్నెల్లతో జవాబు రాసేశారు. జనమంతా తమతమ చీటిలను రాజుగారికి చూపించారు. ఆ చీటి లన్నింటిలోనూ ఒకటే మోస్తరు సమాధానం ఉంది. 'పన్నెండులో నాలుగు పోతే మిగిలేది ఎనిమిది' అని. బడిపిల్లలు రాసినా, పంతుళ్లు రాసినా, నిద్దాంతులు రాసినా, పావుకాద్లు రాసినా అదే.

రాజుగారు ఓపిగ్గా ఒక్కొక్క చీటియేచూసి, 'తప్ప' అని సలిపిపారేసి, 'పోండి' అనేశారు. చివరకు భూషయ్య అనే కుర్రవాడు ఒక్కడే మిగిలాడు. అతడు తన చీటిని రాజుగారికి అందించాడు. 'ఇందులో ఏమీ రాయలేదేం' అన్నారు రాజుగారు. 'నాకు రాయటం తెలవదు ప్రభూ! నేను వ్యవసాయం చేసుకునే రైతుని. చదువుకోలేదండి' అన్నాడు భూషయ్య.

'అరైతే లెక్కకి సమాధానం వేటిని చెప్ప' అన్నారు రాజుగారు. భూషయ్య అందుకు 'పన్నెండులో నాలుగు పోతే మిగిలేది నున్నే అండి' అన్నాడు. రాజుగారు

‘భూషయ్యని మంత్రిగా నియమించాం!’ అన్నారు. తక్కినవాళ్లందరికీ వాళ్లు మండిపోయింది. ‘పల్లెటూరు రైతుకు మంత్రిపదవి యేమిటి? వాడు చెప్పిన బవాబు తప్పు!’ అన్నారు వాళ్లు. ‘శ్రీ శ్రీ శ్రీ భూషయ్య గారిని వాడూ, వీడూ అనటానికి వీల్లేదీంక. మంత్రిని చేశాం’ అన్నారు రాజుగారు. ప్రజలు భూషయ్యనే అడిగేరు. ‘ఏమండీ, పన్నెండింటిలో నాలుగుపోతే మిగిలేది సున్నా ఎట్లా?’ అని.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ భూషయ్యగారు చెప్పినదేమిటంటే “రాజు గారి ఉద్దేశం పన్నెండింటిలో నాలుగు తీసివేస్తే ఎంతో చెప్పుకోమని కాదు. అదేబతే గుడ్డిగంగమ్మకూడా చెప్పు గలదు. ఆయన ప్రశ్నలో విశేషం ఏదోఉందని ఆలోచిస్తే నాకు వారుచెప్పిన పన్నెండు ‘సంవత్సరంలోని పన్నెండు మాసాలు’ అని తోచింది. ఈ పన్నెండులో ముఖ్యమైనవి, ‘వర్షాలుకురిసే నాలుగు మాసాలూ’ను. వర్షాలులేకపోతే పంటలు సున్నా. అందుచేత పన్నెండులో నాలుగు పోతే మిగిలేది సున్నా అని చెప్పేను” అన్నాడు. భూషయ్య తెలివికి మెచ్చుకొంటూ అందరూ తమతమ ఇళ్లకు పోయారు.

వీరబల్

విసోదాయ

పూర్వం అక్కర్ సంస్థానంలో వీరబల్ అనే హాస్యగాడు ఉండేవాడు. వీరబల్ తెలివి తేటలనూ హాస్యభేరినీ అక్కర్ ఎంతో మెచ్చుకుంటూ ఉండేవాడు.

మిగతావాళ్లకు ఇది కన్నెరగా వుండేది కాని, వీరబల్ జోలికి వెళ్లటం అంత క్షేమ కరం కాదని వూరుకునేవాళ్ళు. ఒకనాడు వీరబల్ సందర్భంలో పాదుషా తాలూకు మంగలివాణ్ణి వీరబల్ పరాభవించాడు. అనాటినుంచీ మంగలివాడు ఎలాగైనా వీరబల్ మీద పగ తీర్చుకునేందుకు అనేక ఆలోచనల్ని చేస్తూండేవాడు.

ఒకనాడు అక్కర్ పాదుషాకు క్షవరం చేస్తూ మంగలివాడు ఇలా అన్నాడు :

“ప్రభూ! చచ్చి స్వర్గంలో వున్న తమ తాత ముత్రాతల యోగక్షేమాలు తెలుసుకో వాలని తమకు కుతూహలంగా లేదా?”

“ఎట్లా?” అన్నాడు అక్కర్.

“ఏముందీ...మనం ఒక మనిషిని పంపిస్తే చూసివస్తాడు” అన్నాడు మంగలి.

“మృత్యువును మోసంచేసి తిరిగిరాగల మొనగాడెవరు?” అన్నాడు అక్కర్.

“ఆ తెలివితేటలు మన వీరబల్ కే వున్నవి” అన్నాడు మంగలి.

“స్వర్గానికి వెళ్ళటం ఎలా?” అన్నాడు పాదుషా.

“ఏముందీ—మనిషిని తగలబెడితే, పొగరూపంలో ఆకాశంలోకి వెళ్ళిపోతాడు; అక్కణ్ణుంచి స్వర్గానికి వెళ్లటం...అంతే!” అన్నాడు మంగలి.

ఈపద్ధతి అక్కర్ కు బాగా నచ్చింది: వెంటనే వీరబల్ ను పిలిపించి “ఎదురు చెప్పకుండా నాకోర్కెను తీర్చాలి” అన్నాడు పాదుషా.

“చెప్పండి ప్రభూ! మీకోర్కెను తప్పక తీరుస్తాను” అన్నాడు వీరబల్.

“ ఏంటేదు... సర్గానికి వెళ్లి మాతాతలూ తండ్రులూ ఎలావున్నారో చూసిరావాలి ” అన్నాడు అక్కర్. ఆ తరువాత ఎలా వెళ్ళాల్సిందీ వివరించాడు.

“ చచ్చి మళ్ళీ బతికిరావటం సాధ్యమా ప్రభూ ? ” అన్నాడు వీరబల్.

“ ఇక్కడే నీ తెలివితేటలు కనిపించాలి. మృత్యువును మోసంచేయగల శక్తి నీ ఒక్కడికే వుంది. ప్రయత్నంచేస్తే తప్ప కుండా నెగ్గగలవు ” అన్నాడు పాదుషా.

తనకివి తప్పేటట్లు లేవని తెలిపోయింది. పాదుషా మాటను ధిక్కరిస్తే తల తీయిస్తాడు. కనుక యేదో తెలివిగా తప్పించుకు నేందుకు వేరుగా ప్రయత్నాలు చేయాలి.

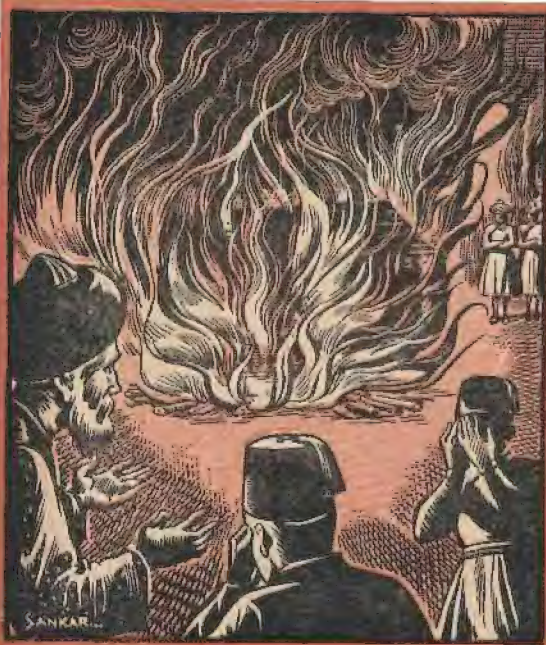
“ మీరు ధైర్యం చెప్పారు కనుక తప్పకుండా వెళ్ళివస్తాను. కాని ఒక్క మనవి: నా తల్లికి నే నొక్కణ్ణే కొడుకును. మా అమ్మ తన విచారాన్ని మరిచిపోయేందుకు గాను పదిమంతుల బంగారాన్ని వెంటనే ఆమెకు పంపండి. నాకో నెలరోజుల వ్యవధి ఇస్తే, ఎలా తెలివిగా మృత్యువును మోసంచేయాలో ఆలోచించుకుంటాను. నన్ను దహనం చేయవలసిన స్థలాన్ని

కూడా నిర్ణయించుకుంటాను ” అన్నాడు వీరబల్.

పాదుషా వీరబల్ చెప్పినదానికి అంగీకరించి వెంటనే పదిమంతుల బంగారాన్ని అతని తల్లికి పంపించాడు. తన ప్రాణానికి ఎక్కుపెట్టింది మంగలి అని తెలిసి, వీరబల్ ఎలాగైనా మంగలిని మట్టుపెట్టాలని ఆలోచనలుచేశాడు.

పదిమంది నమ్మకమైన కూలివాళ్ళను తీసుకొని అడివిలోకి వెళ్ళి, ఒకపెద్ద గొయ్యి తీయించాడు. గోతిలోనుంచి నాలుగు మైళ్ళ పొడుగున సొరంగం తవ్వించి, అక్కడ మళ్ళీ పైకి వెచ్చేందుకు, పెద్ద

మనవి. నేను తెలివిగా మృత్యువునే మోసం చేయవలసిన సమయంకదా ! అందుకని నన్ను యెవరికంటా పడకుండా దహనం చేయాలి —” అని మనవి చేశాడు.

“అంటే ఏంచేయమంటావ్ ?” అన్నాడు పాదుషా.

“నాచుట్టూ కట్టెలు పెర్చి, ఇల్లల్లై కట్టండి. ఆ తరువాత ఆ ఇంటికి నిప్పు అంటించండి. పాగరూపంలో నేను స్వర్గంలో జొరబడతాను ” అన్నాడు వీరబల్.

పాదుషా అందుకు సమ్మతించాడు. పాడుగాటి కట్టెలు తెచ్చి వీరబల్ చుట్టూ ఇల్లల్లై పేర్చారు. అంతా పూర్తయేప్పటికి వీరబల్ బైటనుంచి చూస్తున్న జనానికి కనిపించటంలేదు. వెంటనే వీరబల్ అంతకు పూర్వమే తవ్వివుంచిన గోతిలోకి దూకి సొరంగంలోనుంచి అవతలి గోతికి జేరి, మెల్లిగా బైటపడ్డాడు.

కట్టెల ఇంటికి నిప్పుపెట్టారు. మంటలు లేచేసరికి నిజంగానే వీరబల్ చనిపోయాడని అతని అభిమానులంతా విడిచారు.

రోజులు గడుస్తూన్నవి; నెలలు గడుస్తూన్నవి. కాని వీరబల్ తిరిగి రాలేదు.

గొయ్యి తీయించాడు. మొట్టమొదట తీయించిన గొయ్యిమీద నన్నని తడిక వేయించి, దానిమీద మట్టి చల్లి చిన్నచిన్న మొక్కల్ని నాటించాడు. చూసేవాళ్ళకు అడుగున తడిక వున్నదనిపించకుండా, అదికూడా భూమిగానే కనిపించేట్టు చేశాడు.

చివరకు వీరబల్ స్వర్గం జేరే రోజు రానే వెచ్చింది. ఈ విచిత్రాన్ని చూసేందుకు ఎంతోమంది జనం వెచ్చి వీరగబడ్డారు. వీరబల్ పట్ల పాదుషా చూపే అభిమానానికి కన్నెర్రగావున్న వాళ్ళందరూ కలకలలాడుతూ, యెంతో సంతోషంగా వున్నారు. అప్పుడు వీరబల్ “మహారాజా ! నాదెక

బహుశా మృత్యువును మోసగించలేక
వీరబల్ తిరిగి రాలేకపోయాడని అందరూ
అనుకున్నారు.

సంవత్సరం గడిచింది. ఒకనాడు పెద్ద
గడ్డంతో, తలనుంచి వేలాడే బారెడు
జుట్టుతో, జానడేని గోళ్ళతో ఒకవ్యక్తి రాజ
సభలో ప్రవేశించాడు. ఎవడో అడివిమనిషి
రాజసభకు వెచ్చాడనుకొని ఆకృర్ "ఎవరు
నీవు?" అన్నాడు.

"మహారాజా! నన్ను అప్పడే మరిచి
పోయారా? నేను వీరబల్ ను... ఇప్పడే
స్వర్గంనుంచి తిరిగి వస్తున్నాను" అన్నాడు
ఆ అడివిమనిషి.

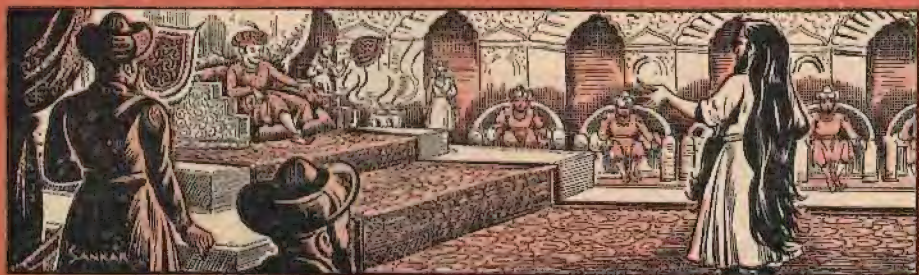
మొదట ఇది అబద్ధమనుకొని సభలోని
వారంతా నవ్వారు. కాని నిదర్శనాలతో
వీరబల్ చెప్పటం ప్రారంభించేసరికి వారం
దరూ నమ్మక తప్పలేదు.

"ఏమిటి విశేషాలు?" అన్నాడు
ఆత్రంతో పాదుషా.

"స్వర్గంలో ఎంత హాయిగా వుంది. నాకు
అక్కణ్ణుంచి రాబుద్ధి పుట్టకనే ఇన్నాళ్లు
వున్నాను. కాని ఒక్కటే చాలా ఇబ్బందిగా
వుంది. అక్కడ మంగలి లేడు. సంవత్సర
కాలంలో నా జుట్టూ, గోళ్లూ ఎలా పెరిగినవో
చూడండి. సంవత్సరాల తరబడిగా అక్కడే
వున్న మీతాతలూ తండ్రుల అవస్థ వర్ణిం
చేందుకు విలులేనంతగా వుంది... వెంటనే
మన మంగలిని పంపమని వారు తమతో
చెప్పమన్నారు—" అన్నాడు వీరబల్.

ఈమాట వినగానే మంగలికి గుండెల్లో
ఎలుకలు పరుగెత్తినై, తనమీద దెబ్బ
తీశాడురా వీరబల్ అని అనుకున్నాడు.
ఏమనుకొంటేమాత్రం ఏం ప్రయోజనం?
మంగలి స్వర్గానికి వెళ్ళక తప్పలేదు.
మామూలుపద్ధతిలోనే దహనం జరగనూ
జరిగింది—మంగలి చావనూ చచ్చాడు.

అదిమొదలు వీరబల్ జోలికి పోవట
మంటే అందరికీ భయంగానే వుండేది.

మేలు చేసిన దొంగ

రచన : డి. ధనరాజు

ఒక వెన్నెలరాత్రి ఒక దొంగ. దొంగతనానికి బయలుదేరాడు. కాని దురదృష్టవశాత్తూ గొప్ప ఇళ్ళల్లోకి ప్రవేశించటం అతనికి కష్టమైంది. చివరకు ఒక పూరిగుడి సెలో జొరబడ్డాడు. అది బీదవారి ఇల్లని అతనికి తెలుసు. ఐనప్పటికీ, తిరిగి తిరిగి విసుగెత్తి వొట్టి చేతులతో ఇంట్లోకి పోవటం ఇష్టంలేక పూరిల్లోకి ప్రవేశించాడు.

లోపల దీపమున్నాలేదు. ఇంటికప్పులోని పాత తాటాకులు నాలుగైదు గాలికి కొట్టుకొనిపోవటంవల్ల వెన్నెల లోపలకు పడుతోంది. ఆ ఇంటిలో ఆ వెలుగు మాత్రమే

వుంది. చలికాలమేమో ఆ ఇంట్లో నివసించే ముసలి దంపతులు ముడుచుకుని పడుకున్నారు. ముసలిదానికి మెలకువ వచ్చి, దొంగను చూసింది కాని, తన ఇంట్లో దొంగ యెత్తుకొని పోగలిగినవి ఏమీ లేనందువల్ల ఆమె మంచంమీదినుంచి లేవటం అనవసరమని నిశ్చయించుకుంది. తగినన్ని గుడ్డలు లేనందువల్ల, లేస్తే చలివేస్తుందని అలాగే చూస్తూ పడుకుంది.

దొంగ అగ్గిపుల్లలు గీసుకుంటూ కొంపతా గాలించాడు; కాని అతనికేమీ దొరకలేదు. చివరకు వంటింట్లో పెలపిండి కుండ వుంది. ఆ పెలపిండన్నా తీసుకొని వెళ్ళా

CHITRA

మనుకొని, పేలపిండి మూట కట్టుకునేందుకని పైపంచె పరిచాడు. వేరొక తావులో పంచె పరుస్తే పేలపిండి పోసేందుకు వెలుగు ఉండదని, సరిగ్గా వెన్నెల పడుతూన్న స్థలంలోనే పంచెను పరిచాడు.

తెల్లని వెన్నెట్లో తెల్లని పైపంచెను దొంగ పరిచాడు. ఆ రెండురంగులూ ఏకవర్ణంగానే కనిపించసాగినై ఏమి గుడ్డ, ఏది వెన్నెల అని తెలియటంలేదు.

ఇక పేలపిండి తెచ్చేందుకని దొంగ వంటింట్లోకి వెళ్ళాడు. ఈ సమయంలోనే ముసలిది లేచివెళ్ళి, వెన్నెట్లో పరిచిన పైపంచెను తీసి కప్పకొని వెచ్చగా పడుకుంది.

దొంగ పేలపిండి తెచ్చి, వెన్నెలను తన పైపంచెగా భావించి, నేలమీదనే కుండను రాల్చి, మూటకుట్టేందుకని పంచె చెంగుల్ని లాగసాగాడు. వెన్నెల అంచులే తన పైపంచె అంచు లనుకొని ఎంత లాగినా చేతికి జంపకపోవటంతో దొంగకు కాస్త అనుమానం తగిలింది.

ఇంతలో ముసలిది యిలా అంది :
"దొంగన్నా! నీ దయవల్ల నాకు కప్పకొనేందుకు గుడ్డ వారికింది. మి బావకుకూడా ఇంకొక్క గుడ్డ యిచ్చావంటే నీ మేలును మరవను."

ఇంట్లోవాళ్ళు మేలుకొనే వున్నారని గ్రహించి దొంగ కాళ్ళకు బుద్ధిచెప్పాడు.

CHITRA

అట్ట చివరి బొమ్మ

అనగనగనగా ఒకదేశం. అ దేశానికి ఒకరాజు. ఆ రాజుకు ముగ్గురు కొడుకులు. ముగ్గురూ అందమైనవాళ్ళూ, తెలివిమంతులున్నూ.

రాజుకు వృద్ధాప్యం రావటంచేత, తన తదనంతరం రాజ్యం ఎవళ్ళకు చెంద జేయటమా అని ఆలోచనలో పడ్డాడు.

పెద్దవాడైన కాంతిసేనుడు తెలివిమంతుడే కాని, కొంచెం తలబిరుసు. రెండవవాడు కమలసేనుడూ ఇంచుమించు అంతే. ఇద్దరూ గర్వులు కావటంచేత ప్రజలకు వాళ్ళంటే అంతగా ఇష్టంవుండేదికాదు. కడసారివాడైన కృపాసేనుడు నలుగురిలో అనుకూలంగా మసిలేవాడు కనుక, అతను జనముద్దుగా ఉంటూ వచ్చాడు. అందుచేతనే 'వినాబికైనా మనకు కృపాసేనుడే ప్రభువు కావాలి' అని ప్రజ కొరుకొనేవారు.

రాజు తన వృద్ధాన్నిగురించి మంత్రులను సలహాచేశాడు. వారు ఏమీ సమాధానం చెప్పలేకపోయారు. చివరకు, తనంతట తనకే ఒక చక్కటి ఆలోచన తట్టింది. ముగ్గురు కొడుకులనూ చేరబిలిచాడు:

"చూచారా, నాకు వృద్ధాప్యం వచ్చేస్తున్నది. నాతరువాత 'మీ ముగ్గురిలో ఎవరో ఒకరు రాజు కావాలి కద. ఐతే, మీ ముగ్గురూ నాకు సమానులే. ఒకరు ఎక్కువ లేదు, మరొకరు తక్కువ లేదు. అందుచేత ఒక వుపాయంచేశాను. అది ఏమిటి అంటే—ఒక సంవత్సరం గడువిస్తాను. ముగ్గురూ మూడుదారులా వెళ్ళండి. ప్రపంచంలో ఎక్కడైనాసరే, చూస్తే నవ్వొచ్చే చిన్నికుక్కబొమ్మను సంపాదించి తిసుకురండి. ఎవరైతే ప్రపంచంలోకల్లా చిన్నికుక్కను పట్టుకు రాగలిగో వాళ్ళకే నారాజ్యం" అని చెప్పాడు.

ఇందుకు రాజపుత్రులు ముగ్గురూ ఊత్సాహంతో సమ్మతించారు. పెద్దవాడు నల్లగుర్రాన్ని, రెండవవాడు ఊదాగుర్రాన్ని, కడసారివాడు తెల్లగుర్రాన్ని తిసుకు బయలుదేరారు.

ముగ్గురూ పట్టణపు పాలిమేర వుండే పెద్దరావిచెట్టుపరకూ కలిసి వెళ్ళారు. గడుపు తీరగానే ఒకళ్ళ సంగతి ఒకళ్ళు తెలుసుకునేటందుకుగాను, మళ్ళీ ఈచెట్టు కిందనే కలుసుకోవటానికి నిశ్చయించుకుని, అక్కడినించి ముగ్గురూ మూడు దారులా దొడుతీసుకొంటూ బయలుదేరారు.

భానుదాసు

గోదావరీతీరాన పైతఱుమనే గ్రామంలో సూర్యోపాసకుడైన బ్రాహ్మణుడొకడు ఉండేవాడు. అతనికి చాలారోజులవరకు సంతానం కలుగలేదు. చివరకు ఎలాగైతేనేం సూర్య దేవుని కృపవల్ల ఒక కుమారుడు కలిగాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడు బాలునికి భానుదాసని పేరుబెట్టి అల్లారుముద్దుగా పెంచుతున్నాడు.

భానుదాసుకు ఐదేళ్లు నిండాయి. ఒక గురువువద్ద విద్యాభ్యాసానికి పంపాడు తండ్రి. కాని పిల్లవానికి చదువుమీద శ్రద్ధ కుదరలేదు. పాఠాలు వింటున్నప్పుడు కూడా అతని మనస్సు ఎక్కడో ఉండేది. ఆయ్యవారు తండ్రితో ఫిర్యాదు చేశాడు 'మీ అబ్బాయికి చదువు అబ్బేట్టు లే'దని. తండ్రికి చాలా కోపంవచ్చింది. భానుదాసుని ఒక చెట్టుకి కట్టివేసి వీపు చిట్టేట్టు కొట్టాడు.

సున్నితమైన మనస్సుకావటంవల్ల పిల్లవాడు చాలా కుమిలిపోయాడు. తండ్రి తనను మళ్ళా కొడతాడేమోనని భయపడి, ఆ రాత్రికిరాత్రే ఇంట్లోంచి పారిపోయాడు.

ఆ వూరికి కొద్దిదూరంలో ఒక అరణ్యం వున్నది. భానుదాసు నడచినడచి ఆ అరణ్యంచేరుకొని లోనికి చొచ్చుకువెళ్లాడు. అరణ్యంమధ్య నిర్మానుష్య ప్రదేశంలో ఒక పాడుబడిన గుడి కనుపించింది. అది ఎప్పుటిదో పాండురంగని మందిరం. భానుదాసు మండపంలో కూచుని ఎలాగో అలా గడగడ వణుకుతూ రాత్రి వెళ్ళబుచ్చాడు.

తెల్లవారింది. వగటి వెలుగులో ఆ కిక్రారణ్యం మరింత భయంకరంగా కనుపించ సాగింది. ఇంతలో మందిరగర్భంలో వున్న పాండురంగని విగ్రహం భానుదాసు కంట

బడింది. ఒక్కసారిగా బాలునికి బ్రాహ్మచర్యం కలిగినట్లయింది. పూర్వజన్మ సంస్కారం వెల్లువలా పొంగివచ్చింది. గురువు పాతం చెబుతున్నప్పుడు శ్రద్ధగా వినలేని ఆ బాలుడు ఉచ్చస్వరంతో పాండురంగని స్తుతించసాగాడు.

ఈవిధంగా మధ్యాహ్నమయ్యేటప్పటికి భానుదాసు ఆకలిదప్పలతో సొమ్మసిల్లాడు. ఐనా ఆతడు తన దిక్ష విడువలేదు.

ఇంతలో యెవరో 'భానువాసూ!' అని పిలుస్తున్నట్టు వినిపించింది. బయటకు వచ్చి చూచేటప్పటికి ఒక గొల్లవాడు పాలచెంబు చేతపట్టుకొని నిలబడి వున్నాడు.

'నాయనా! నిన్ను చూస్తే శోషకొచ్చినట్టు కనిపిస్తున్నది. ఈచెంబులో పాలు ఉన్నవి. కొంచెం పుచ్చుకుంటావా?' అని ఆ గొల్లవాడు యెంతో ఆప్యాయతగా భానుదాసుని అడిగాడు.

భానుదాసు మొదట కొంచెం సందేహించాడు. కాని ఆకలికి తాళలేక ఆ చెంబు పుచ్చుకొని పాలు గుటగుటా త్రాగివేశాడు. గొల్లవాడు తనత్రోవను వెళ్ళిపోయాడు.

అప్పటినుంచి ఆ గొల్లవాడు రోజూ మధ్యాహ్నమయ్యేసరికి వచ్చి భానుదాసుకి చెంబుతో పాలు తీసుకవచ్చి, ఇచ్చి పోతుండేవాడు. భానుదాసు భగవద్ధ్యానం చేసుకొంటూ, మైమరచి మధురస్వరంతో పాటలు పాడుతూ, దినాలు క్షణాలుగా గడువసాగాడు. ఆ గొల్లవాడెవరో, ఈవిధంగా రోజూ పాలు తీసుకొచ్చి తనకెందుకు ఇచ్చి పోతున్నాడో, అతడు అలోచించలేదు. భగవదుపాసనలో నిమగ్న డైవున్న అతనికి ఇది అలోచించే వ్యవధికూడా లేకపోయింది.

ఆ గొల్లవాడు సాక్షాత్ పాండురంగడే నన్ను సంగతి అతనికి తెలియదు.

ఈవిధంగా సంవత్సరాలు దొరలి పోయాయి. భానుదాసు ఆ అడివిలోనే గొల్లవాని రూపంలో పాండురంగడు తెస్తున్న పాలతోనే పెరిగి పెద్దవాడయ్యాడు.

ఇలావుండగా ఒకరోజున ప్రేతజగ్రామానికి చెందిన కట్టెలవాడొకడు కట్టెలకోసం భానుదాసు ఉంటున్న అడవిలోకే వచ్చాడు. ఆ పాడుబడిన గుడికి దగ్గరలోనే కట్టెలు కొడుతూండగా అతనికి అమృతతుల్యమైన కంతంతో భక్తిపరవశమైన మధురగానం వినిపించింది. 'ఆ పాడుతున్న చెవరా' అని అలోచిస్తూ అతడు గుడిపద్దన వెళ్ళి తొంగి చూశాడు. అతనికి తేజోమయుడైన భానుదాసు ధ్యానమగుచున్నట్లుగా కనుపించాడు.

ఆ కట్టెలవానికి తమ గ్రామంలోనివాడే బ్రాహ్మణపుత్రుడొకడు పారిపోయిన సంగతి తెలుసు. అందుకల్లా వెంటనే అనుమానం కలిగి, తిరిగివెళ్ళి, భానుదాసు తల్లిదండ్రులకు ఈ వార్త తెలిపాడు. వెంటనే వారంతా కాళ్ళకు రెక్కలు కట్ట కవచ్చినట్టుగా ఇక్కడ వాలారు. భానుదాసును చూచి, 'నాయనా! ఇన్నాళ్ళూ ఎక్కడున్నావురా?'

అని కొగిలించుకొన్నారు. తరువాత ఇంట్లోకి తిరిగివచ్చి బలవంతం చెయసాగారు.

కాని భానుదాసు 'తండ్రీ! నేని ముందీరం విడిచిపెట్టి రాలేను' అన్నాడు.

"అలాగైతే మేము అన్నాహారాలు మాని ఇక్కడే ప్రాణాలు విడిచేస్తాం. నిన్నువదిలి బ్రతుకేము" అన్నారు తల్లిదండ్రులు. అప్పుడు భానుదాసు ధ్యానమగుచుండే పాండురంగని తలచుకొన్నాడు. రంగ

దేవుడు అతడికి ధ్యానంలో సాక్షాత్కరించి, 'భానుదాసూ: నీవు ఇంటికి తిరిగివెళ్లి, గృహస్థుడవై తల్లిదండ్రుల అభీష్టం నెరవేర్చు. రాజయోగులైన జనకాదులవలె నీవుకూడా ఐహికజీవితంలో మునిగి తేలుతూనే సిద్ధిని సాధించగల'వని ఆదేశించాడు. ఇక భానుదాసు ఇంటికి తిరిగివెళ్ళడానికి అభ్యంతరపెట్టలేదు. తల్లితండ్రుల సంతోషానికి మితి లేకపోయింది.

ఈ విధంగా భానుదాసు ఇంటికి తిరిగి వచ్చి సుఖంగా కాలయాపన చేయసాగాడు. యుక్తవయస్సు రాగానే తల్లితండ్రులు అతనికి వివాహంచేశారు.

మరి కొంతకాలానికి అతని తల్లిదండ్రులు గతించారు. సంసారభారమంతా భానుదాసు ఒక్కడే మోయవలసి వచ్చింది.

ఏప్పుడూ దైవచింతనలోనే మునిగిఉండి లౌకికవ్యవహారాలలో జోక్యం కలిగించుకొనకపోవడంవల్ల భానుదాసుకి దారిద్ర్యం తప్పలేదు. పొట్టగడవటంకూడా చాలా కష్టమైపోయింది.

అప్పుడు గ్రామస్థులు కొంతమంది కూడి అతనివద్దకు వచ్చి 'భానుదాసూ! చతుర్విధ పురుషార్థాలలో అర్థంకూడా ఒకటిగదా? భుక్తి లేనిదే భక్తి సాధ్యమా? గృహస్థుడైనవాడు తన కుటుంబంసంగతికూడా ముఖ్యంగా చూచుకొనవలసి ఉంటుంది కదా. అందువల్ల నీవేదైనా వ్యాపారం చేయరాదా?' అని సలహా ఇచ్చారు.

అందుకు భానుదాసు 'నాయనలారా! వ్యాపారం చేయటానికి నావద్ద పెట్టుబడి లేదే?' అన్నాడు.

అవిషయమై 'నీవు సంశయించ నక్కర లేదు. మేమంతా చందాలువేసుకొని నీకు పెట్టుబడి పెడతాము' అన్నారు వారు.

భానుదాసు చాలా బలవంతమీద దీనికి అంగీకరించాడు. అతడు సంశయించటానికి కారణం అసలు వేరేఉంది. 'వ్యాపారం చేసేవాడు అసత్యమాడటం, వంచన చేయడం తప్పదుగదా' అనేదే అతనికి వట్టిన సందేహం. 'ఏమైనాసరే, నేనుమాత్రం అసత్యమాడకుండా వ్యాపారంచేస్తాను' అని నిశ్చయించుకున్నాడు భానుదాసు.

ఈవిధంగా భానుదాసు ఇతరుల ప్రొద్బలమీద ఇతరుల పెట్టుబడితో బట్టల కొట్టు పెట్టాడు. కాని తానుమాత్రం అనుకొన్నట్లే అసత్యమాడటంలేదు. కొనటానికి వచ్చినవారికి వస్తువు అసలువెల ఎంతో, తాను వేసుకొంటున్న లాభమెంతో, నిక్కచ్చిగా చెప్పివేస్తున్నాడు. దీనివల్ల కాతాదారు లందరికీ అతనిమీద చాలా నమ్మకం కుదిరింది. బట్టలు కావలసినవారంతా అతనివద్దకే రా సాగారు. వ్యాపారం బాగా వృద్ధిచెందింది. అప్పలన్నీ తీర్చేశాడు. పెట్టుబడి పెట్టినవారందరికీ ఎవరికివ్వవలసిన సొమ్ము వారికి తిరిగి ఇచ్చివేశాడు.

భానుదాసు ఇలాడబ్బు గడించడంచూచి వారందరూ అసూయచెందారు. ముఖ్యంగా లోగడ అతనికి పెట్టుబడి పెట్టినవారందరికీ చాలా కంటగింపుగా వున్నది. వారంతా ఇతని కేదోవిధంగా కిడుచేయాలని కూడ బలుకుకున్నారు. పాపం, అమాయకుడైన భానుదాసు కిదంతా తెలియదు.

ఒకసారి ఈకుక్రిదారులు సరుకులకోసం భానుదాసుని తమవెంట రమ్మన్నారు.

భానుదాసు చాలా కొబ్బరి తీసుకొని వారి వెంట పయనమయ్యాడు. అంతా గుర్రాలెక్కి వెళ్లుతున్నారు. ఆ రాత్రికి వారంతా ఒక సత్రంలో మకాంచేశారు. భోజనాలయ్యాక, ఒకచోట హరికథ జరుగుతున్నదని విని భానుదాసు తనతోటివారినిగూడ రమ్మని పిలిచాడు. కాని వారు రామనేటప్పనికి ఆతడు ఒక్కడే వెళ్ళాడు. అదునుమాచి భానుదాసు వెంట వచ్చినవారు అతని కొబ్బరికాజెసి గుర్రాన్ని పారద్రోలారు. పిమ్మట తమతమ గుర్రాలెక్కి గుట్టుచప్పుడు కాకుండా సాగిపోయారు.

భానుదాసు హరికథ విని తిరిగివస్తుంటే త్రోవలో గుర్రపుకళ్ళెం పట్టుకొనివున్న ఒక మనిషి కనిపించాడు. అది తనగుర్రమే.

‘నాగుర్రం ఏకెలా చిక్కింది? నివేదించు?’ అని అడిగేలోగానే అవ్వకి తన చుట్టుపంచి కూడా తీసి ఇచ్చి, మాయమయ్యాడు.

ఈ చోద్యానికి అబ్బురపడుతూ భానుదాసు గుర్రమెక్కి సత్రంవద్దకు వెళ్ళాడు. అక్కడ తనవెంట వచ్చినవారెవరూ లేరు.

వాళ్ళకోసం వెతుకుతూ కొంతదూరం పోగా ఒక ఏలవెడ్డున వారంతా ఏడుస్తూ మొత్తుకొంటూ కనుపించారు భానుదాసుని చూడగానే వారంతా ఏడుస్తూ కాళ్ళమిదపడి ‘క్షమించు భానుదాసా! మేమేదో తెలియక నేరంచేశా’మన్నారు.

‘అసలు జరిగిన విషయమేమిటి?’ అన్నాడు భానుదాసు.

‘మేము నీపట్ల అసూయచెంది, నీజబ్బు దొంగిలించి, గుర్రాన్ని విడిచిపెట్టాము. కాని దోషలో దొంగలు పైనబడి మమ్మల్ని హింసించి దోచుకొన్నారు. భగవంతుడే మమ్మల్ని విధంగా శిక్షించాడు’ అన్నారు.

అప్పుడు భానుదాసు ‘ఇది అంతా ఆ పాండురంగని మహిమ’ అని గ్రహించాడు. ‘నాయనలరా! నాజెమున్నది! ఆ పాండురంగని వేడుకోండి. ఆతడే మిమ్మల్ని మన్నిస్తాడు’ అని ఉపదేశించాడు.

అప్పటినుంచి భానుదాసు వ్యాపారం కట్టిపెట్టి తన కాలమంతా భగవద్ధ్యానం లోనే వినియోగించ సాగాడు.

పాపాయిలూ !-

తరుచు మనం కలుసుకొని, ఒకళ్ళ వృద్ధులు ఒకళ్ళం తెలుసుకున్నప్పుడే మంచి చెడ్డా వెల్లడి అవుతుంది. అప్పుడే ఏపనైనా చక్కగా నెరవేర్చగలుగుతాం. ఈ సంకల్పం తోనే కొత్తసంవత్సరంలో ఇక్కడ మనం సమావేశం అవుతూవుండటానికి ఏర్పాటు చేశాను. ఇక్కడ మనం మనసు విడిచి మాటాడుకోవచ్చు. మీ సంగయాలు నాకు వ్రాసి చెప్పవచ్చు. మీ సంగయాలు తెలుసుకుని వాటిని తీర్చటానికి, ఇంకా విశేషాలుంటే మీకు తెలియజేయటానికి ప్రయత్నిస్తూవుంటాను.

* * * * *

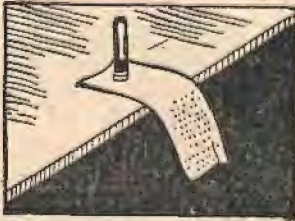
ఈనెల చిరంజీవి లక్ష్మీభాయి వ్రాసిన చిన్నకథ చదివారుకద! చూపులకు చిన్నదే కాని, ఇది పేర్కొనవలసిన కథ. వాళ్ళమ్మ పేవరు చదవటాన్నిగురించి లోపాలు దాదా కుండా, మనసు నొప్పించని ధోరణిలో ఎంచక్కా సంగతులు వెల్లడించిందో చూడండి. దీనినే 'ఆత్మకథ' అంటారు. ఆత్మకథ అనగా తనకు సంబంధించిన కథ అన్నమాట. నిజానికి, మామూలుకథలు వ్రాయడంంటే ఆత్మకథ వ్రాయటం కష్టం. ఇందుకు చాలా నెర్పూ, అనుభవమూ కావాలి. గాంధీ, నెహ్రూలవంటి గొప్పగొప్పవాళ్ళందరూ వారి ఆత్మకథలను వ్రాసుకొన్నారు. అవి ప్రపంచానికి మార్గదర్శకాలుగా నిలిచివున్నాయి. ఇటువంటివి వ్రాయటానికి మీరూ అలవాటు చేసుకోరాదూ !

* * * * *

ఈ నెలలో ఆట్టచివరిబొమ్మ—అనగా రంగులబొమ్మకథ కొత్తవి ప్రారంభించాను. ఇది మంచి గమ్యత్తుగా వుంటుంది. గొప్ప నీతినికూడా బోధిస్తుంది. చూస్తారుగా !

మీ 'కథలతాతయ్య'

ఇది చేయటం నీవల్ల అవుతుందా ?

ప్రక్కనున్న బొమ్మ చూడు. ఒక బల్ల అంచున ఒక కాగితపుపేలిక (రెండు అంగుళాల వెడల్పు, ఎనిమిది అంగుళాల పొడవు గల కొలతలు కలది) వుంది. దానిపైన ఫాంటెన్ పెన్ (మూత) కాపీ నీలబెట్టివున్నది. కాపీని తొక్కుతే, అది ఎడిపోకుండా, దానిక్రిందవున్న కాగితపుపేలికని ఇవతలకి తీసివెయ్యగలవా?

ఎలా చేయటం?

ముందు, నీవేలికి తడిచేసుకో. చేసుకుని, కొంచెం బలం ఉపయోగిస్తూ, బల్లమీద వుండే కాగితపు భాగాన్ని వాటూచూచి చద్రున బయటకు లాగు. ఫాంటెన్ పెన్ కాపీ చెక్కుచెదరకుండా అలానే నీలబడి వుంటుంది. నీవు కోరినప్రకారం కాగితంపేలిక మాత్రం ఇవతలకి వచ్చేస్తుంది.

*

*

*

ఒక చేతిరుమాలు తీసుకో. ఇమూలగా వున్న రెండు కొసలూ రెండు చేతులలో విడివిడిగా పట్టుకో. చేతుల పట్టు వదలకుండా చేతిరుమాలు ముడి వెయ్యగలవా?

ఎలా చేయటం?

బొమ్మలో చూపినట్టుగా నీ రెండుచేతులూ దండ కట్టి, ఎడమచేతి రెండువెళ్ళతో జేబురుమాలుకొస ఒకటి పట్టుకో. తరువాత కుడిచేతివెళ్ళతో రెండవకొస పట్టుకో. జేబురుమాలుమాత్రం పట్టు విడవకు సుమా. ఇప్పుడు నీ రెండుచేతులూ విప్పవంటే, జేబురుమాలు కొసలు రెండూకలిసి, ఒక చిత్రమైన ముడి యేర్పడుతుంది. ఈ ద్రక్కు చూడటానికి చాలా ముచ్చటగానూ వినోదంగానూ వుంటుంది.

సుకేశిని కథ

పూర్వం మాణిక్యద్వీపాన్ని చిత్రసేనుడనే రాజు పాలిస్తూ ఉండేవాడు. చాలా కాలానికి కాని ఆయనకు సంతానం కలగలేదు. అదైనా ఆడపిల్ల. ఆమె ఎంతో అందమైనది. ఆమె శిరోజాలు పట్టువలె మృదువుగా బంగారురంగుతో మెరుస్తూ ఉండటంవల్ల ఆమెకు సుకేశిని అని నామకరణం జరిగింది.

సుకేశిని పదహారో పుట్టినరోజు పండుగ ఎంతో వైభవంగా జరుగుతోంది. అదే సమయంలో కింకిణి అనే యక్షిత బిచ్చగత్తె రూపంలో రాచనగరులోకి ప్రవేశించింది. ఆమెను ఎవరూ గమనించలేదు. కింకిణి సరాసరి సుకేశిని డగ్గరకు వెళ్ళింది. సుకేశినికి కింకిణి యక్షిత అని తెలియక, బిచ్చగత్తె అనుకుని తూలనాడింది. దాంతో యక్షిత మండిపోయి ఇలా శాపమిచ్చింది :

“నీ సౌందర్యానికి నీవే గర్విస్తున్నావు. నీలాటి శిరోజాలు ప్రపంచంలో మరో స్త్రీకి లేవనికదా నీగర్వం ! నీ తలమీది వెంట్రు

కలు యాక్షిణంలోనే రాలిపోతవి. అవి మళ్ళీ పెరగవు !”

శాపాన్ని ఉపసంహరించుకోమని యక్షితను ప్రార్థిస్తూమని అనుకున్నా యక్షిత మాయమైంది. రాజకుమారి తలమీది వెంట్రుకలు రాలిపోయి అందవికారంగా తయారైంది. చూసేవాళ్ళకు నవ్వుబొచ్చింది కాని, రాజకుమారి చెవినిపడితే ప్రమాదం సంభవిస్తుందని బలవంతాన ఆపుకొన్నారు.

విచారంగావున్న సుకేశినిని తల్లిదండ్రులు ఊరడించారు. ఏదోవిధంగా తిరిగి ఆమె తలవెంట్రుకలు వచ్చే ఉపాయాలను అన్వేషించసాగారు. దేశదేశాలనుంచి అనేక మంది వైద్యులు వచ్చారు కాని ఏమీ ఉపయోగం లేకపోయింది.

ఒకానొక సాధువు రాజకుమారివేత లక్ష్మీ వ్రతం చేయించమని సలహా ఇచ్చాడు. సువత్సరంపాటు ఎంతో నిష్ఠతో, భక్తితో రాజకుమారి లక్ష్మీ వ్రతాన్ని చేసింది.

చివరకు లక్ష్మి ప్రత్యక్షమై ఒక్కవరం కోరుకోమంది.

చాలాకాలంగా తనకు జుట్టులేనందువల్ల ఆ ఆదుర్దాకొండికి రాజకుమారి తొందరపడి వరాన్ని యీవిధంగా కోరింది: “తల్లీ! ప్రతిరోజూ నా కురులు ఒక అంగుళం వెంతున పెరగాలి. ఒకవేళ కురుల్ని కత్తి రిస్తే ఆవి రెండింతలు వేగంతో పెరగాలి.”

లక్ష్మి ఆమె మానెకి ‘సరే’ అని చెప్పి అదృశ్యమైపోయింది.

రోజుకొక అంగుళంవెంతున రాజకుమారి శివోబాలు పెరగసాగినవి. ఐదు వారాలు అయేప్పటికి గజంపాడవున శివోబాలు పెరిగినవి. రాజకుమారి పూర్వపు సొందర్యాన్ని తిరిగి పొందింది.

మరో ఐదువారాలు గడిచేప్పటికి ఆమె జడ రెండు గజాలైంది; అది నేలను రాచుకోసాగింది. ఇదేవిధంగా మరో ఐదు వారాలకు మూడు గజాలవరకూ పెరిగింది. ఇక కత్తిరించక తప్పలేదు. కత్తిరించింది మొదలూ రోజుకు రెండేసి అంగుళాల వెంతున జుట్టు పెరగసాగింది. రాకుమారి లక్ష్మీదేవిని కోరిన వరం అదేగదా!

కత్తిరించటంవల్ల ప్రయోజనంలేదు. కత్తిరించినకొద్దీ మరి త్వరత్వరగా వెంట్రుకలు పెరగసాగినవి. కత్తిరించక చేసేది లేదు. రోజూ రాజకుమారి నిద్రలేవకముందే యిద్దరు మనుషులు కురుల్ని కత్తిరించాలి. యీ కత్తిరించిన జుట్టునంతటిని బళ్లలో తీసుకొనివెళ్ళి ఊరిబయట పారవేయాలి.

రానురాను మరి ఘోరంగా తయారైంది పరిస్థితి. రాజకుమారి నిద్రించేందుకు చాలా

చందమామ

పెద్దగది అవసరమైంది. జుట్టు విపరీతంగా పెరగటం, దాన్ని కత్తిరించగానే రెండింతలు వేగంతో తిరిగి పెరగటం ప్రతిరోజూ జరుగుతూవచ్చింది.

ఈస్థితిలో జీవించటం అనవసరమని, రాజకుమారి నిరాశచెందింది. పూర్వపు ఆ జుట్టు లేకుండుటమే హాయిగా వున్నట్టు తోచింది. ఆమె బాధ చూడలేక రాజుగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. రాజకుమారి జుట్టు పెరగకుండా అపగలిగిన వారికి ఆమెనిచ్చి వివాహంచేయటమే గాక, తన రాజ్యాన్ని కూడా ఇస్తానని దేశదేశాలా చాటింపించాడు. ఎంతోమంది రాకుమారులు, వైద్యులు, మంత్రగాళ్లు, తంత్రగాళ్లు వచ్చారు కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది.

చివరకు ఇంద్రనాథుడనే రాకుమారుడు వచ్చాడు. అతను చాలా తెలివిగలవాడు; ఏదైనా ఉపాయంతో ఈ అపాయాన్ని దాటించాలని యోచనచేశాడు. ఈ వృద్ధ శంతో ఇంద్రనాథుడు రాకుమారితో యిలా అన్నాడు: “నీవు మేడమిదిగదిలో పడుకుంటావుకదా! నేను తోటలో ఉంటాను. యీ రాత్రి నిద్రపోకుండా, నీ జుట్టు పెరిగే సమయంలో నాకు చెప్పు.”

ఇంద్రనాథుడు చెప్పిన విధంగానే అర్ధరాత్రి సమయంలో, జుట్టు పెరగనారంభించింది.

ప్రారంభించగానే సుకేశిని, ఇంద్రనాథునికి ఈసంగతి తెలియపరిచింది.

వెంటనే ఇంద్రనాథుడు ఇలా అన్నాడు: “నీ జుట్టును కట్టికి చువ్వలకు బిగించి కట్టి మెల్లిగా కిందికి దిగిరా—”

అతను చెప్పినవిధంగానే రాకుమారి జుట్టును కిక్కిరిస్తూ చువ్వలకు బిగించికట్టి మెల్లగా కిండికి దిగసాగింది. ఆమె నేల మట్టానికి ఒక గజం ఎత్తులోకి రాగానే, రాకుమారిని జుట్టునుంచి కత్తిరించాడు ఇంద్రనాథుడు.

ఆమెజుట్టు పెరగటం ఆగిపోయింది. ఇదెలా జరిగిందో తెలియక రాజుగారు అశ్చర్యపడితే ఇంద్రనాథుడు ఇలా అన్నాడు : "ఏముంది ప్రభూ ! ఇదివరకు మీరు రాజకుమారినుంచి జుట్టును కత్తిరించేవారు ; అందుకనే జుట్టు పెరుగుతూ వుండేది. నేను జుట్టునుంచి రాకుమారిని కత్తిరించాను. అందుకని ఇప్పుడు జుట్టు పెరగటం ఆగిపోయింది."

అతని తెలివితేటలను అందరూ మెచ్చుకున్నారు. కాని ఇక్కడొక పెద్ద ఇబ్బంది వచ్చిపడింది. రాకుమారిజుట్టు పెరగటమైతే ఆగింది.కాని, రాకుమారి పెరగటం ఆరంభమైంది! మరీ విపరీత పరిమాణంలో ఆమె పెరగసాగింది. ఆమె పెరిగే శరీరానికి రాజభవనం చాలలేదు. మైదానంలోకి వెళ్లవలసివచ్చింది. మైదానంకూడా చాలకపోతే ఆమె సముద్రంలో దిగింది. ఎంతో

లోతైన సముద్రం ఆమెకు మోకాలివరకే
వెచ్చిందంటే ఆమె ఎంత ఎత్తు పెరిగి
వుంటుందో సులభంగా ఆలోచించుకోవచ్చు.
పూర్వం జుట్టును కత్తిరించి నట్లుగా
ఇప్పుడు మనిషిని కత్తిరించే అవకాశం
కూడా లేదు.

మాణిక్యద్వీపమంతా యిలా అల్లకల్లో
లంగా వున్న సమయంలో, శత్రురాజులు పెద్ద
ఓడలమీద ద్వీపాన్ని ముట్టడించారు. యీ
ప్రమాదాన్ని తప్పించుకునే మార్గం రాజు
గారికికాని, మంత్రులకుకాని తోచలేదు.

రాకుమారి యీ ప్రమాదాన్ని గ్రహించింది.
ఆమెకు ఎత్తుకు తగినంత బలం
కూడా వున్నది. శత్రువుల ఓడల్ని ముంచి
వెయ్యటం ఒక లెక్కలోదికాదు. కాని
ఆమెది చాలా జాల్సగుండె. శత్రువులైనా
వారికి హాని కలగకుండా ఉండేందుకని,
మాణిక్యద్వీపాన్ని పెళ్ళగించింది; సము
ద్రంలో కొన్నిమైళ్ళు నడిచి మరోచోట
ద్వీపాన్ని తిరిగి ప్రతిష్ఠించింది. ప్రజలు
నిశ్చింతతో బ్రతకసాగారు.

ఆమె మాణిక్యద్వీపాన్ని పెళ్ళగించిన
సమయంలో ఇంద్రనాథుడు మెల్లిగా ఆమె
చెయ్యిమీదనుంచి పాకి భుజాలవరకూ
వెళ్ళాడు. అక్కణ్ణుంచి మెల్లిగా ఆమె చెవి

దగ్గరికి చేరాడు. అతను మాట్లాడేవరకూ తన శరీరంమీద మనిషి ఉన్నాడనేదే అమెకు తెలీదు.

"రాకుమారి! నేను ఇంద్రనాథుణ్ణి. నేనిప్పుడు నీజుట్టు కత్తిరిస్తాను. అప్పుడు నీవు మామూలు పరిమాణానికి వస్తావు; జుట్టుపెరగటం ఆరంభమైంది—" అన్నాడు ఇంద్రనాథుడు.

"సరే" అంది రాకుమారి.

"నీ మామూలు ఎత్తుకు రాగానే జాగ్రత్తగా ద్వీపందాకా యీదాలి" అన్నాడు ఇంద్రనాథుడు.

ఇంద్రనాథుడు జుట్టు కత్తిరించగానే రాకుమారి సాధారణ పరిమాణానికి మారిపోయింది. ఇద్దరూ ద్వీపందాకా యీదారు.

కాని పూర్వంవలెనే తిరిగి జుట్టు పెరగటం ఆరంభమైంది. ఏదైనా ఉపాయంతో యీ అవస్థను దాటాలి. ఇంద్రనాథుడు చాలా దీర్ఘంగా ఆలోచించాడు.

ఒక పెద్దత్రాసును తెప్పించాడు. ఒకతక్కెడలో రాజకుమారిని కూర్చోబెట్టాడు;

తక్కెడ అమెవైపున భూమిని అనింది. పెరిగే అమె తలవెంట్రుకలను రెండోవైపు తక్కెడలో వేయసాగాడు. రెండోవైపు తక్కెడ క్రమంగా బరువెక్కుతూ, భూమి వైపు మొగ్గసాగింది. రాకుమారి కూర్చున్న తక్కెడ పైకి లేవసాగింది.

ఈవిధంగా కొంతసేపయేప్పటికి, రెండు తక్కెడలూ సరిసమానంగా అయినవి; వెంటనే ఇంద్రనాథుడు అమె జుట్టును కత్తిరించివేశాడు.

జుట్టు కత్తిరేపడేలోపలే, రాకుమారికి మరోజం జుట్టు వచ్చేసింది...

కాని చిత్రమేమిటంటే, యీస్థితిలో అమె జుట్టు మరిపెరగటం ఆగింది; ఎందుకంటే, దీనికి చొక్కా కారణమైంది. ఇప్పుడు అమె జుట్టు పెరగాలో, లేక అమె పెరగాలో తేలక, రెండింటి పెరుగుదలా ఆగిపోయింది.

జీవితంలో తీరదనుకున్న సమస్య ఈవిధంగా తీరిపోయింది. అందుచేత తనకు మహాపకారాన్ని చెసిన ఇంద్రనాథుణ్ణి సుకేశిని వివాహమాడింది.

మా అమ్మ పేపరు చదవటం

మా అమ్మ సాయంత్రం పూట పేపరు ఎలా చదువుతుందో ఎప్పుడైనా చూశారా? వినంగతి మరచినా అమ్మ పేపరు చదవడం మాత్రం మరవదు. పాపం, యింటివనంతా ముగించుకొని అమ్మ హాల్లోకి వచ్చేసరికి పేపరు పేజీలన్నీ వక్కచోటున వుండవు. నాలుగు వైపులా నాలుగు కాగితాలూ ఇంట్లో పడివుంటాయి. మేడమీద అన్నయ్య చదివి అక్కడే పారేసిన మొదటిపేజీ; అక్కయ్య చదివిన మధ్య పేజీ; ఇవన్నీ యేరుకొనివచ్చి అమ్మ పడుకొని చదవడానికని అసక్తితో బెడ్డుమీదకు వెళుతుంది.

అమ్మకప్పుడు జ్ఞాపకమొస్తుంది—తన కళ్ళద్దాలు మరచిపోయినట్లు. వాటికోసం రం యిల్లంతా వెతుకుతుంది. ఇటు అటు ఇల్లంతా ఒక పదిహేను నిమిషాలు గాలించిన తరువాత అమ్మకప్పుడు జ్ఞాపకమొస్తుంది యొక్కడంచించి. ఎలాగో కళ్ళద్దాల పెట్టె దొరుకుతుంది. కాని, అది తీసి చూసేసరికి అందులో కళ్ళద్దాలు వుండవు. మళ్ళీ ఐదు నిమిషాలు గాలించుతే కళ్ళద్దాలు దొరుకుతాయి. అఖరకి పరుపు

దగ్గరకు వెళితే, 'పేపర్లు వివి! యిక్కడే పెట్టానే!' అనుకొంటుంది.

కొంతసేపు వెతికినతరువాత కళ్ళద్దాల కోసం వెళ్ళేముందు ఆ పేపర్లు తలగడా క్రిందనే పెట్టానని అప్పుడు జ్ఞాపకం వస్తుంది. ఇన్ని బాధలుపడి, ఎలాగో పేపరు చదవడానికి మొదలుపెడుతుంది. ఒక్క ఘడియ చదువుతుందో లేదో చేతులో పేపరూ, ముక్కుమీద కళ్ళద్దాలూ పెట్టుకొని హాయిగా నిద్రపాతుంది.

ఇంతలో మానాన్న వస్తారు. మమ్మలి నందరిని పిలిచి, 'ఒక్కసా రిలా వచ్చి చూడండి' అంటారు. ఆ దృశ్యం చూసేసరికి మాకు నవ్వాగమ! ఇంతకూ అసలా పేపరు ఆ రోజుదే కాదు. నిన్నటిదో, మొన్నటిదో! తారీకు చూడకుండానే అమ్మ అంత అసక్తితో పాతపేపర్లే చదివేస్తూ వుంటుంది! అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన విషయం యేమిటంటే: అమ్మాడు అమ్మ సూతో, పేపర్లో ఉండే వింతలూ, విశేషాలూ, వార్తలూ చక్కా పూసగుచ్చినట్టు చెప్తుంది. మరి, ఎలా చెప్పగలుగుతుందో యేమో!

ఓంటిగీత బొమ్మ

పంపినవారు :

కె. శారద - బళ్లారి

భూగోళవృత్తాంతం నీ కేపాటి తెలుసు ?

[సమాధానాలు]

బల్లారియా	14	ఇటలీ	13
ఫ్రాన్స్	11	స్పెయిన్	20
హాలెండ్	3	ఇంగ్లండు	18
రుమేనియా	5	హంగరీ	10
జెకో - స్లోవేకియా	2	పోలాండ్	12
గ్రీస్	17	యుగొస్లావియా	8

ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటో

ఫిబ్రవరి ఫోటోల ఫలితాలు

ఫిబ్రవరినెల చందమామలో ప్రచురించబడే ఫోటోలకుగాను, మాకు వచ్చిన వ్యాఖ్యలలో ఉత్తమంగా వున్న ఈ దిగువ వ్యాఖ్యలకు బహుమతి యివ్వడమైనది.

వ్యాఖ్యలు :

మొదటి ఫోటో : ముద్దుల మూట

రెండవ ఫోటో : మోక్షపు బాట

పంపినవారు :

అద్దంకి వెంకటేశ్వరరావు - వీలూరు
బహుమతిపొందిన ఈ వ్యాఖ్యలు, పంపిన వారి పేరుతోనహా ఫిబ్రవరి చందమామ ఫోటోల దిగువని ప్రచురిస్తాము. బహుమతి మొత్తం రూ. 10/- ఫిబ్రవరి నంచిక వెలువడిన వెంటనే పంపబడుతుంది.

మార్చి నెలలో

ప్రచురించబడే ఫోటోల నమూనాలు వివరాలతోనహా ప్రక్కపేజీలో చూడండి

ముఖ్యసూచన :

వ్యాఖ్యలను ప్రక్కపేజీలోని కూపన్లలోనే పూర్తిచేసి పంపాలి. పూర్తిచేసిన కూపన్లను కవరులో పెట్టి, అతికించకుండా బుక్ పోస్టుగా పంపవచ్చు. దీనికి మూడుకానుల బిల్లు అంటిస్తే సరిపోతుంది. ఇంధుతో ఎటువంటి జాబులను జతపరచకూడదు.

1953 మార్చి సంచికలో ప్రకటింపబడే ఫోటోలకు నమూనాలు

- ★ పై రెండు ఫోటోలకూ సరిపిన వ్యాఖ్యలు కావాలి. వ్యాఖ్య ముచ్చటైన ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్నివాక్యంలోగానీ ఉండవచ్చు. మొదటి ఫోటోకూ రెండవ ఫోటోకూ వ్యాఖ్యలు సంబంధం కలిగివుండాలి.
- ★ జనవరి 15-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.

- ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.
- ★ దిగువ కూపన్‌లో వ్యాఖ్యలు రెండూ పూర్తి చేసి, ఈ ఆడ్రసుకు పంపాలి: చందమామ ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 26.
- ★ చందమామ కూపన్‌లోనేగాని, ఇతర విధముల పంపే వ్యాఖ్యలు పోటీకి పనికిరావు.

→ చందమామ ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ కూపన్ ←

మొదటి ఫోటో

రెండవ ఫోటో

వ్యాఖ్య

వ్యాఖ్య

పంపినవారి పేరు

పూర్తి చిరునామా.....

Mar '53

ವಿಜಯ

ಹಾರಿ ಚಿತ್ರಾಲು

ದಿನ್ ದಾನಿಕೆ

ವಿಜ್ಞಾನಾನಿಕೆ

ನಾಟಕನಿವಿ

VIJAYA PRODUCTIONS LTD.

Lessees of Vauhini Studios

MADRAS - 26

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

మూ కలు

పంపినవారు :
జి. నుబ్బదాసు - టంగుటూరు

రంగులబొమ్మ కథ — 1 - వ బొమ్మ